Agenda - Y Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg

Lleoliad:

Fideo Gynadledda drwy Zoom

Dyddiad: Dydd Mawrth, 23 Mehefin 2020

Amser: 13.00

I gael rhagor o wybodaeth cysylltwch a:

Llinos Madeley

Clerc y Pwyllgor

0300 200 6565

SeneddPPIA@cynulliad.cymru

Rhag-gyfarfod anffurfiol

(13.00 - 13.30)

Yn unol â Rheol Sefydlog 34.19, penderfynodd y Cadeirydd wahardd y cyhoedd o gyfarfod y Pwyllgor er mwyn diogelu iechyd y cyhoedd. Bydd y cyfarfod hwn yn cael ei ddarlledu'n fyw ar www.senedd.tv

1 Cyflwyniad, ymddiheuriadau, dirprwyon a datgan buddiannau

(13.30)

Dogfennau atodol:

2 COVID-19: Sesiwn dystiolaeth ar effaith Covid-19 ar addysg uwch ac addysg bellach gyda chynrychiolwyr addysg uwch

(15.40) (Tudalennau 1 - 40)

Yr Athro Medwin Hughes, Is-Ganghellor - Prifysgol Cymru y Drindod Dewi Sant a Phrifysgol Cymru

Kieron Rees, Pennaeth Polisi a Materion Allanol - Prifysgolion Cymru

Yr Athro Elizabeth Treasure, Is-Ganghellor - Prifysgol Aberystwyth

Yr Athro Paul Boyle, Is-Ganghellor - Prifysgol Abertawe

Dr David Blaney, Prif Weithredwr - HEFCW

Dogfennau atodol:

Briff Ymchwil

CYPE(5)-16-20 - Papur 1 - Prifysgolion Cymru (Saesneg yn unig)

CYPE(5)-16-20 - Papur 2 - Cyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru (CCAUC) (Saesneg yn unig)

3 Cynnig o dan Reol Sefydlog 17.42(ix) i benderfynu gwahardd y cyhoedd o'r cyfarfod ar gyfer eitem 4

(14.30)

Dogfennau atodol:

Egwyl

(14.30 - 14.40)

4 COVID-19: Trafod y dystiolaeth

(14.40 - 15.00)

Dogfennau atodol:

5 COVID-19: Sesiwn dystiolaeth ar effaith COVID-19 ar addysg uwch ac addysg bellach gyda chynrychiolwyr addysg bellach

(15.00 - 15.40) (Tudalennau 41 - 54)

Dr Rachel Bowen, Cyfarwyddwr Polisi a Materion Cyhoeddus - Colegau Cymru

Dr Andrew Cornish, Pennaeth a Phrif Weithredwr - Coleg Sir Gâr a Choleg Ceredigion

Philip Blaker, Prif Weithredwr - Cymwysterau Cymru

Denver Davies, Pennaeth Monitro a Chydymffurfiaeth - Cymwysterau Cymru

Dogfennau atodol:

CYPE(5)-16-20 - Papur 3 - Colegau Cymru / Colleges Wales

CYPE(5)-16-20 - Papur 3a - Colegau Cymru / Colleges Wales

6 Cynnig o dan Reol Sefydlog 17.42(ix) i benderfynu gwahardd y cyhoedd o'r cyfarfod ar gyfer eitem 7

(15.40)

Dogfennau atodol:

Egwyl

(15.40 - 15.50)

7 COVID-19: Trafod y dystiolaeth

(15.50 - 16.10)

Dogfennau atodol:

8 COVID-19: Sesiwn dystiolaeth ar effaith COVID-19 ar addysg uwch ac addysg bellach: lleisiau staff a myfyrwyr

(16.10 - 16.50) (Tudalennau 55 - 60)

Joe Atkinson, Ymgynghorydd y Wasg a Materion Cyhoeddus - UCM Cymru

Jim Dickinson, Golygydd Cysylltiol - WONKHE

Dr Myfanwy Davies, Llywodraethwr y Cyngor wedi'i phenodi gan Staff Academaidd - Prifysgol Bangor

Dan Beard, aelod gweithredol Addysg Uwch UNISON a chadeirydd UNISON Cymru

Dogfennau atodol:

CYPE(5)-16-20 - Papur 4 - Undeb Cenedlaethol Myfyrwyr Cymru (UCM Cymru) (Saesneg yn unig)

CYPE(5)-16-20 - Papur 5 - Undeb Prifysgol a Choleg Cymru (UCU Cymru) (Saesneg yn unig) (cyhoeddir yr ymateb hwn i'r ymgynghoriad fel papur ategol ar gyfer y cyfarfod hwn gan nad oedd cynrychiolwyr UCU yn gallu bod yn bresennol yn bersonol)

9 Papurau i'w nodi

Dogfennau atodol:

9.1 Llythyr gan y Dirprwy Weinidog Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol – ymateb i lythyr y Pwyllgor ar 12 Mai yn gofyn am ragor o wybodaeth am effaith Covid-19 ar blant a phobl ifanc

(Tudalennau 61 - 67)

Dogfennau atodol:

CYPE(5)-16-20 - Papur i'w nodi 1 (Saesneg yn unig)

9.2 Llythyr gan y Cadeirydd at y Gweinidog Addysg ynghylch diwygio ADY

(Tudalen 68)

Dogfennau atodol:

CYPE(5)-16-20 - Papur i'w nodi 2

9.3 Gwybodaeth ychwanegol gan Grŵp Penaethiaid Gwasanaethau Plant Cymru Gyfan yn dilyn y cyfarfod ar 18 Mai

(Tudalennau 69 - 73)

Dogfennau atodol:

CYPE(5)-16-20 - Papur i'w nodi 3 (Saesneg yn unig)

10 Cynnig o dan Reol Sefydlog 17.42(ix) i benderfynu gwahardd y cyhoedd o weddill y cyfarfod

(16.50)

Dogfennau atodol:

11 COVID-19: Trafod y dystiolaeth

(16.50 - 17.00)

Dogfennau atodol:

12 Bil Cwricwlwm ac Asesu (Cymru) – trafod y dull gweithredu

(17.00 - 17.10)

Dogfennau atodol:

Eitem 2

Mae cyfyngiadau ar y ddogfen hon

Senedd Cymru
Y Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg

Ymchwiliad i effaith argyfwng Covid-19 ar blant a phobl ifanc yng Nghymru

COV 122
Ymateb gan: Prifysgolion Cymru

Welsh Parliament
Children, Young People and Education Committee

Inquiry into the impact of the Covid-19 outbreak on children and young people in Wales

COV 122
Response from: Universities Wales

Universities Wales response to the Senedd Cymru's Children, Young People and Education Committee's consultation; Scrutiny of Covid-19 and its impact on children and young people (including students in further and higher education).

About Universities Wales

Universities Wales represents the interests of universities in Wales, and is a National Council of Universities UK. Universities Wales's membership encompasses the Vice Chancellors of all the universities in Wales, and the Director of the Open University in Wales. Our mission is to support a university education system which transforms lives through the work Welsh universities do with the people and places of Wales and the wider world.

Summary

- The number one priority for universities continues to be the health and wellbeing of students and staff. Universities UK, with support and contribution from Universities Wales, has produced principles and considerations for emerging from lockdown. This work informs both the plans universities are making ahead of the autumn term as well as the discussions that we have had with Welsh Government and HEFCW.
- Universities will have a crucial role to play in Wales' recovery from the COVID-19 pandemic. As well as the economic role that universities play across Wales – supporting jobs and the foundational economy – universities also offer social and cultural continuity for communities across Wales including in the use of facilities, outreach programmes and arts programmes.
- The Office for Budget Responsibility forecasts that education and particularly universities will be among the most impacted by Covid-19.
- The scale of the financial challenges facing the Welsh higher education sector is severe and threatens the ability of Welsh universities to continue to deliver the significant economic benefits to all parts of Wales, world leading research and the UK's highest student satisfaction. Current estimates indicate that the Covid-19 outbreak may result in an income loss between

£200m and £400m to Welsh universities in academic year 2020/21. It is also estimated that there is a reduction in income of between approximately £80 million and £90 million to universities in the period to end July 2020.

- These estimates only take account of the direct financial impact on universities, not the indirect economic impact that will be felt in Wales as a result of a reduction in university or activity. For example, universities generate £5bn of output, £500m of export earnings and nearly 50,000 jobs.
- There are also wider consequences than the direct and indirect financial impact. For example, there are a number of subject areas important to Wales' prosperity that have a high proportion of international students on those courses. A reduction in international students could mean that those subject areas are no longer viable unless there is replacement funding. For example, in 2018/19, at postgraduate level in Wales international students made up 39% of engineering students, 40% of computer science students, 35% of mathematics students.
- To preserve the sector, and the benefits universities bring to Wales, it is vital that a full package of support is developed by the UK and devolved governments. For example, if research and innovation infrastructure in Wales is not preserved, it could take decades to rebuild what is lost and the associated benefits for Wales.
- Universities are making the most of existing government support schemes, but these have not proven straightforward and their eligibility criteria is not necessarily reflective of the diverse and complex make up of universities' staff structures and funding mechanisms. For example, universities in Wales are not commercial entities but registered charities with a duty of care to protect and use their assets for charitable purposes.
- We are now reaching a point of urgency. Without additional support the sector will have to imminently make difficult decisions in keeping with the governance and financial requirements placed upon them as charities and as institutions regulated by the Higher Education Funding Council for Wales.
- Welsh universities are working closely with the Quality Assurance Agency to ensure that as little disruption occurs as possible as a result of the transition from classroom-based teaching to remote provision, and that this provision remains of the highest quality.
- There remains uncertainty about the future economic prospects of the UK including in areas such as employment. Universities Wales is supporting work being coordinated by Universities UK to explore how these impacts from Covid-19 can be mitigated, including how we can further support the employability of students and graduates.
- Universities are continuing to work hard with their existing resources to support students across a range of areas including augmenting hardship funds and putting in place other support and resources to help students in accessing their learning and assessments.

- The loss of seasonal and part time work is something that Welsh institutions are aware of and are working with affected students to support them. But the scale of the impact on graduate entry to the labour market is challenging and will be difficult for universities to mitigate on their own.
- The current environment is fast-moving and the issues outlined in this response may change in a matter of days or weeks. We will keep the committee informed of developments as and when they happen.

Higher and further education, including the financial sustainability of the sector, the effect of changes to courses, student accommodation and other student services, and the impact of this on students' legal rights.

The health and safety of universities' staff and students remains the number one priority and universities are working hard to support students throughout the duration of this crisis. Universities UK, with support and contribution from Universities Wales, has produced principles and considerations for emerging from lockdown[1]. The principles and considerations provide a framework for individual universities to adapt to their own institutional settings and contexts. This work informs both the plans universities are making ahead of the autumn term as well as the discussions that we have had with Welsh Government and HEFCW.

The Office for Budget Responsibility's analysis suggests that education, in particular universities, will be the sector most severely impacted by the Covid-19 crisis.

There are range of estimates for the financial impact the pandemic will have on the sector in Wales. This range reflects the difficulty of predicting recruitment patterns in 2020/21. However, all point to a major income loss from fee income alone and, once continuing students and other losses are taken into account, current estimates indicate that the Covid-19 outbreak may result in an income loss between £200m and £400m to Welsh universities in academic year 2020/21. It is also estimated that there is a reduction in income of between approximately £80 million and £90 million to universities in the period to end July 2020.

These figures do not include the impact that will be felt as a result of a reduction in the wider economic benefits of universities, staff and students on local communities.

The scale of the financial challenge facing the Welsh higher education sector is not to be underestimated and without support it could take decades to recover from the possible impact that Covid-19 will have the sector. Financial instability in the higher education sector would affect current and prospective students,

[1] https://www.universitiesuk.ac.uk/policy-and-analysis/reports/Pages/principles-considerations-emerging-lockdown-uk-universities-june-2020.aspx

impacting on areas from financial support, to capital investment, from teaching and learning, research and innovation.

The impact will be wider than university activity. Welsh universities are proportionally more impact to the economy in Wales than the university sector across the UK is to the UK economy. According to independent analysis, universities in Wales generate nearly 50,000 jobs and around £5bn of output. Any reduction in income, including as a result of falling student numbers, will also impact the wider economic benefits of universities including on the foundational economy and jobs[2].

In 2019, Wales had the highest overall student satisfaction in the UK and led the other UK nations across a range of areas in the National Student Survey, notably student satisfaction, course quality and student voice. Additionally, Welsh universities contribute heavily to world leading research and innovation. Welsh research is cited 68% more than the global average and receives more citations per $1 million of research investment than any other country.

Therefore, the impact of a financial shock to the sector on this scale, without government support, could have implications for Wales' world-leading performance in these areas.

A possible reduction in international students has wider consequences than the direct and indirect financial impact. For example, a number of subjects crucial to the Welsh economy are reliant on large numbers of international students to be viable. A reduction in international students could pose challenges to the continued delivery of those subjects which would subsequently impact the supply of those very high levels skills in Wales.. For example, at postgraduate level in Wales international students make up:

- 39% of engineering students
- 40% of computer science students
- 35% of mathematics students

To preserve the sector, and the benefits universities bring to Wales, it is vital that a full package of support is developed by the UK and devolved governments.

Universities are making the most of existing government support schemes, but these have not proven straightforward and their eligibility criteria is not necessarily reflective of the diverse and complex make up of universities' staff structures and funding mechanisms. For example, universities in Wales are not commercial entities but registered charities with a duty of care to protect and use their assets for charitable purposes.

We are now reaching a point of urgency. Without additional support the sector will have to imminently make difficult decisions in keeping with the governance

[2] http://www.uniswales.ac.uk/media/UNI010-Economic-Impact-Report_FINAL.pdf

and financial requirements placed upon them as charities and as institutions regulated by the Higher Education Funding Council for Wales.

The risk to the sector in Wales is compounded by the possible impact of the UK's withdrawal from the European Union. There remain many unanswered questions about the transition period in particular what replacement funding for European Structural Funds will be available. There are currently no commitments from governments as to whether projects can and will be funded should there be any gaps between EU and replacement schemes. This is now an urgent matter, especially given the challenges that Welsh higher education faces as a result of Covid-19.

Student financial support including the impact on students who have lost their part-time employment.

Universities have been hard at work, adapting and augmenting existing support mechanisms for students in the wake of Covid-19 and anticipating the need for continued support.

Many universities took the decision to allow students to exit their accommodation early at no cost to the student. Universities now face a loss of income of around £35 million this term due to accommodation, conferencing and catering services.

Where students have chosen to remain in their accommodation, universities have been working to support them as best possible, delivering food and other essential supplies to students in need and maintaining regular contact to ensure the students' health and well-being.

As mentioned below, extensive work has been done around ensuring students have access to hardship funds across Welsh universities. There has also been a process of adapting funding to make it quicker for students to access.

The physical and mental health of children and young people.

The National Union of Students "Coronavirus and Students" survey shows exceptionally high levels of concern within respondents across a range of areas:

- 95% of students are concerned about the wider economy
- 81% are worried about their job prospects
- 65% are worried about their applications for jobs and university/college

At a time of relative uncertainty, it is increasingly important that Welsh and UK Governments are able to put in place measures to support the higher education sector and in doing so, provide prospective and current students with reassurance.

Vulnerable and disadvantaged children (including pupils with special educational needs and disabilities, children in need, looked after children and children eligible for free school meals).

Children's services, including social care and safeguarding.

Early childhood education and care, including impact on the childcare market and childhood development.

Statutory school education, including arrangements for remote learning, continuity of learning, the impact on educational outcomes and the implementation of the critical workers policy.

Universities are playing a key role in supporting not only their own students' education, but in the wider national effort. Welsh universities are working with regional stakeholders to support the move to online learning in schools:

- Universities in Wales have been working with Welsh Government to create online learning experiences and events for learners in Year 13. The post-16 distance learning resources are accessible via the Hwb, the digital platform for learning and teaching in Wales. These resources are being made available early to enable learners to carry on with their learning and prepare to transition to higher education. The vast amount of resources have been developed by universities, colleges and other organisations, and include online lectures, master classes and tutorials. They also include information about university life, wellbeing, and information for parents and carers.
- Students from Cardiff Metropolitan University's School of Education and Social Policy have come together to create a free homeschool programme for parents affected by the recent Covid-19 (coronavirus) pandemic. Around 30 Postgraduate Certificate in Education (PGCE) Initial Teacher Education (ITE) students have devised a weekly programme of activities designed for Key Stage 3 (KS3) learners, delivered through Microsoft's Teams and OneNote programmes. From English to Physics, learners have the opportunity to conduct experiments using household items as well as a range of weekly activities that can be done with parents.
- The Open University in Wales has been working with Cardiff Council Schools' Service to identify resources that can help teachers to support learners at home online, mainly though OpenLearn and FutureLearn. The resources will explore how to upskill teachers to use the pedagogical approaches needed to facilitate distance learning online and to convert some of the best content into online packages. The partnership project between the Council and The Open University is the first of its kind in Wales and will provide support, advice and training to teachers on ways to implement distance learning.
- The MFL Student Mentoring Project has created a series of online resources on the Hwb. The project is run by Cardiff University in partnership with Bangor University, Swansea University and Aberystwyth University. The

resources have been designed for Year 13 pupils to explore a variety of languages and cultures in readiness for University life. There are a range of live Seminars and Lectures as well as a series of Language Classes and Resources. Each week will have a unique theme and will be led by either a university academic, a university student or a member of the Welsh Government-funded Languages Project, the MFL Student Mentoring Project. There is also information about what the study of languages looks like at different Welsh Universities.

Exams and qualifications (including vocational qualifications).

Universities in Wales are doing all they can to support students to achieve their learning outcomes and progress. Measures taken include moving assessments online where possible (depending on academic discipline); introducing alternate measures of assessment; and amendments to exam questions if sections of a syllabus have been missed.

This is a difficult situation for students in their final year in particular, and a variety of options and approaches are being used at individual institutions to ensure as many students as possible are supported to graduate this year and in a way that ensures a fair and consistent approach throughout.

We know that some students will require greater support or for suitable alternative arrangements to be made to online provision, and universities are being as accommodating as they can and, on a case-by-case basis, taking into consideration the individual students' circumstances and preferences.

The QAA is also regularly updating guidance to support providers in maintaining academic standards and quality and has noted that there is unlikely to be "a single approach or solution that will fit all modules, courses or departments".

Universities Wales are also engaged in a UK-wide piece of work led by UUK aimed at exploring options to support recent and future graduates. The work group are considering what universities can do with their current capacity to help support graduates entering the labour market. They are also working to identify whether there is any support that governments and businesses can provide to help ensure that recent and future generations of graduates are supported as best possible.

Youth work.

Support available for the workforce, including (but not limited to) health, social care, education, children's services, and youth workers.

Universities have been playing a critical role in the national effort, supporting a range of initiatives in collaboration with the health and social care system.

Aberystwyth University is working with a group in Machynlleth to produce more PPE to protect health and social care workers from Covid-19. As a result of the partnership with local group Dyfi PPE, academics and staff at the university are laser cutting materials into a specified shape. The parts from the university will be assembled by a Welsh firm into visors. This collaboration has been developed as part of the European Regional Development Funding (ERDF) Project Centre for Photonics Expertise project, in which Aberystwyth is a partner.

2000+ student nurses & midwives who have opted in to work in clinical settings in Wales during this challenging time. Another example of fantastic teamwork with **Bangor University, the University of South Wales, Cardiff University and Swansea University**, supporting the nursing & midwifery workforce.

Social Care Wales have given programmes permission to exercise discretion on practice learning requirements and to do what is needed to support students in placement while ensuring sufficiency and robustness of practice learning. Most partners (local authorities and voluntary organisations) and sponsors, however, are working in collaboration with the **Open University in Wales** to support students' learning even if they are called back to the front line.

Nursing lecturers at the College of Human & Health Sciences at **Swansea University** have launched PurpleAid to support pre-reg nursing undergraduates experiencing financial difficulties through not being able to carry out Bank or part-time work. The staff are offering to buy and deliver essential items to those students who are struggling.

Social work students from Cardiff University's School of Social Sciences have taken on voluntary and paid roles in various caring roles to help local authorities care for vulnerable people.

Swansea University's College of Human & Health Sciences is carrying out critical care training for non-critical care staff for Swansea Bay and Hywel Dda university health boards over the next 4 weeks, manual handling training for Swansea Bay, intermediate life support training for Hywel Dda and are in negotiation with the health boards about what other training they require.

University of South Wales is continuing to train NHS nurses in our facilities, and will be training hundreds of non-critical care staff who are working in critical care. The academic and clinical skills team are delivering this training, which is already underway. Training videos have also been filmed in the Clinical Simulation Centre to demonstrate how to use ventilators.

Frontline housing workers, homelessness support services and the people they look after, many of whom are vulnerable, are the latest groups to be using hand sanitiser made at **Swansea University**, where a solar tech lab has temporarily switched to producing 5000 litres a week during the COVID-19 outbreak.

Swansea University nursing students say they are proud to be able to face the challenge of joining the NHS during the pandemic. More than 700 nursing students from Swansea University opted to take on clinical roles and have begun caring for Welsh patients this week

The University of South Wales is working with university health boards to provide non critical care staff with ITU skills to aid the current situation in which the NHS is finding itself.

A leading **Swansea University** clinician is among a group of experts calling for the introduction of a risk assessment for frontline health professionals treating coronavirus patients. The study **-** Risk stratification for healthcare workers during the COVID-19 pandemic – examined the demographics of those who had been hospitalised and ultimately died due to COVID-19 compared to the general population.

Doctor Tom Slater from **Cardiff University** has joined a group of academics to investigate the impact of covid-19 pandemic on family carers. The "Caring through Coronavirus" study will seek to understand how family carers are coping during the pandemic and explore whether changes in policy, legislation, and health and social care provision are impacting their wellbeing and caring responsibilities.

Effaith Ariannol

1. Mae prifysgolion wedi colli incwm sylweddol ac wedi profi newidiadau sylweddol i fodelau gweithredu o ganlyniad i COVID-19. Mae dadansoddiad o'r wybodaeth a ddarparwyd gan brifysgolion i Gyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru yn gynnar ym mis Ebrill yn dangos y gallai'r pandemig COVID-19 arwain at ostyngiad mewn incwm o tua £80-£90 miliwn erbyn mis Gorffennaf 2020. [1] Mae hyn o ganlyniad i'r canlynol: colli ffioedd llety; lleihad mewn gwasanaethau masnachol; a'r posibilrwydd o golli ffioedd dysgu, cyllid ymchwil ac incwm arall.

2. Mae gwaith dadansoddi gan CCAUC, yn seiliedig ar senarios ariannol a ddarparwyd gan bob sefydliad ym mis Ebrill, wedi dangos y gallai'r pandemig COVID-19 olygu bod prifysgolion Cymru yn colli incwm o rhwng £200 miliwn a £400 miliwn yn ystod blwyddyn academaidd 2020/21. [2] [3] Mae hyn yn ddibynnol ar amrediad o ffactorau, gan gynnwys cyfraddau recriwtio myfyrwyr rhyngwladol a domestig, a'r terfynau amser sy'n gysylltiedig â chodi'r protocolau cadw pellter cymdeithasol cyfredol. Mae gan y rhain ddylanwad uniongyrchol ar incwm addysgu, ymchwil a masnachol megis theatrau a chynadledda.

3. Mae'n anodd bod yn ddiffiniol ynglŷn â chyfanswm y golled mewn incwm sydd ar y gweill, a'i heffaith, a dyna egluro'r amrediad ym mharagraff (2) uchod. Fodd bynnag, nid oes neb yn amau y bydd y golled mewn incwm yn sylweddol. Heb gymorth ychwanegol gan y llywodraeth ar gyfer prifysgolion yng Nghymru, byddai'n rhesymol cymryd yn ganiataol y bydd sawl prifysgol yn wynebu penderfyniadau anodd er mwyn osgoi mynd yn fethdalwyr cyn diwedd blwyddyn academaidd 2020/21.

4. Trwy ddefnyddio cyfleusterau benthyca tymor byr presennol, a chyllid CCAUC misol parhaus, disgwylir y bydd gan bob prifysgol arian digonol i barhau i dalu ei dyledion hyd at ddiwedd mis Gorffennaf 2020 o leiaf, ond bydd y lleihad cychwynnol mewn incwm yn cyfyngu ar eu gallu i gynllunio ar gyfer blwyddyn academaidd 2020/21, ac i fod mor gystadleuol â phosibl ar gyfer y garfan newydd o fyfyrwyr yn yr hydref. Fel elusennau, nid oes hawl gyfreithiol gan brifysgolion i fasnachu os nad ydynt yn fusnes gweithredol: mae'n rhaid iddynt reoli eu sylfaen gostau yn seiliedig ar eu hincwm disgwyliedig. Heb rywfaint o gymorth ariannol ychwanegol sy'n benodol i'r sector, gallai fod angen i brifysgolion yng Nghymru ddechrau'r broses o ymgynghori ar ddiswyddiadau a gwneud gostyngiadau yn y sylfaen gostau yn gynnar yn yr haf cyn iddynt wybod eu hincwm gwirioneddol o ffioedd myfyrwyr yn yr hydref. Byddai'r camau gweithredu hyn yn debygol o gael effaith negyddol ar y broses o recriwtio myfyrwyr ac, o ganlyniad, yn lleihau incwm ymhellach ar gyfer blwyddyn academaidd 2020-21.

[1] Roedd y sector wedi cael trosiant o £1,628.2 miliwn yn 2018/19, ond diffyg gweithredol o £215.6 miliwn, gan gynnwys addasiadau cyfrifo untro mewn perthynas â chynlluniau pensiwn. Ac eithrio'r rhain, y sefyllfa ariannol sylfaenol oedd diffyg o £13.7 miliwn. Gwelodd rhagolygon ariannol, a luniwyd ym mis Gorffennaf 2019, brifysgolion yn disgwyl naill ai diffygion neu fantoli eu cyllidebau yn fras yn y tymor byr, a disgwyliad y byddai adferiad wrth weithredu argymhellion cyllido'r adolygiad Diamond a gwrthdroad o'r cwymp yn y ddemograffeg o bobl 18 oed sy'n gadael ysgol o 2021 ymlaen.

[2] Mae dadansoddiad gan London Economics ar gyfer yr Undeb Prifysgolion a Cholegau (UCU) wedi dangos y bydd diffyg o £100 miliwn yn y sector yng Nghymru yn 2020-21 ac, o ganlyniad, bydd angen i brifysglion Cymru sicrhau 1,000 o ostyngiad yn eu lefelau staffio. Mae'r adroddiad gan London Economics ond yn ystyried colli ffioedd dysgu a grantiau addysgu sy'n berthnasol i fyfyrwyr newydd ac felly mae ond yn darparu darlun rhannol o'r incwm a gollir ac felly mae'n debygol o fod yn amcangyfrif rhy isel.

[3] Mae adroddiad a gyhoeddwyd gan raglen Dadansoddi Cyllidol Cymru yng Nghanolfan Llywodraethu Prifysgol Caerdydd ar 15/5/20 yn amcangyfrif, gan ystyried y gostyngiadau a ragwelir mewn lefelau recriwtio myfyrwyr rhyngwladol a chofrestru myfyrwyr domestig, y gallai'r sector golli rhwng £100 miliwn a £140 miliwn yn 2020-21 mewn incwm ffioedd yn unig.

Yr hyn y mae prifysgolion wedi'i wneud mewn ymateb i COVID-19

5. Er y cyfyngiadau symud, nid yw prifysgolion ar gau, a byddant yn parhau i fynd i'r rhan fwyaf o'r costau, a fydd yn cynyddu mewn rhai achosion, o ganlyniad i weithgareddau sy'n berthnasol i COVID-19 (fel buddsoddi mewn seilwaith digidol er mwyn hwyluso addysgu ac asesu ar-lein). Gan mai cyflogau sy'n gyfrifol am y mwyafrif o gostau, mae pob prifysgol yng Nghymru wedi ceisio rhoi staff ar ffyrlo lle bônt yn gymwys o dan Gynllun Cadw Swyddi Llywodraeth y DU. Mae'r 20% o gostau cyflog ychwanegol yn cael ei thalu ar hyn o bryd, ac nid yw'r rhan fwyaf o staff academaidd yn gymwys ar gyfer y cynllun gan eu bod yn parhau i weithio ar wasanaethau hanfodol sy'n cael eu hariannu'n gyhoeddus, gan gynnwys addysgu a gwneud ymchwil.

6. Mae prifysgolion hefyd yn archwilio opsiynau taliadau gohiriedig CThEM. Bydd gan bob prifysgol lif arian parod allan net ar gyfer yr holl fisoedd sy'n weddill o flwyddyn academaidd 2019/20, gan ddechrau ym mis Ebrill, ar wahân i fis Mai (pan wnaethant dderbyn 50% o'r ffioedd dysgu a oedd yn ddyledus ar gyfer blwyddyn academaidd 2019/20 gan Y Cwmni Benthyciadau i Fyfyrwyr (SLC), a bydd hynny'n arwain at sefyllfaoedd ariannol tynn.

7. Mae opsiynau pellach y mae prifysgolion Cymru yn eu hystyried er mwyn lleihau'r pwysau ariannol y maent yn eu hwynebu yn cynnwys:
   - Lleihau cronfeydd arian wrth gefn;
   - Rhewi'r broses o recriwtio staff newydd;
   - Peidio ag adnewyddu cytundebau dros dro;
   - Rhewi codiadau cyflog a chyflwyno toriadau gwirfoddol ar gyfer aelodau o staff sydd ar gyflogau uwch;
   - Lleihau'r gwariant ar gynnal a chadw ystadau ac adolygu cynlluniau gwariant cyfalaf;
   - Rhoi ystyriaeth i werthu asedau; a
   - Benthyca neu ymestyn cyfleusterau benthyg a gorddrafft gyda'u banciau.

8. Yn ogystal â'r uchod, ac yn absenoldeb cyllid pellach gan y llywodraeth, mae'n debygol y bydd yn rhaid i gostau staff leihau. Mae ailstrwythuro yn gofyn am drafod ag undebau, ac mae'n cymryd amser, ac ni welir ei effaith am o leiaf tri mis a cheir costau diswyddo tymor byr ychwanegol. Mae'n debygol y byddai angen gwneud penderfyniadau ailstrwythuro yn gynnar yn yr haf os nad oes cymorth ychwanegol ar y gweill. Byddai'r rheiny'n digwydd cyn i fyfyrwyr wneud eu penderfyniadau terfynol ynglŷn â'u hastudiaethau yn yr hydref, a byddai'n debygol o gael effaith negyddol ar ba mor ddeniadol yw sefydliadau Cymru i ddarpar fyfyrwyr. Gellir disgwyl y bydd y cylch recriwtio nesaf yn heriol iawn ar gyfer prifysgolion Cymru a bydd unrhyw niwed pellach i'w natur gystadleuol yn gwaethygu eu rhagolygon ar gyfer cynhyrchu refeniw a pharhau i fod yn ddiddyled.

9. Byddai gostyngiad mewn incwm o £300 miliwn[4] ar gyfer prifysgolion Cymru ym mlwyddyn academaidd 2020/21 yn gyfwerth â cholli tua 5,000 o swyddi cyfwerth ag amser llawn. Byddai'r swyddi hyn yn gyfuniad o ddarlithwyr, ymchwilwyr, technegwyr a staff cymorth proffesiynol a byddent yn colli profiad ac arbenigedd o ganlyniad. Byddai'r rolau hyn yn anodd i'w llenwi pe byddai cyllid yn cyrraedd yn hwyrach yn y flwyddyn. Gan fod llawer o swyddi mewn prifysgolion yn rhan amser, byddai'r nifer gwirioneddol o ddiswyddiadau staff lawer yn uwch (ynghyd ag effaith anghymesur o bosib ar rai

[4]Ffigur cyfartalog yn seiliedig ar amcangyfrif o'r incwm a gollir rhwng ystod o £200 a£400 miliwn

grwpiau gwarchodedig), a byddai effaith sylweddol ar economi Cymru wrth i rai ardaloedd golli rhan sylweddol o'r sylfaen gyflogaeth leol.

10. Yn ogystal, byddai prifysgolion yn ceisio cyfuno eu portffolios addysgu ac ymchwil. Byddai meysydd pwnc sydd â sylfaen gostau fawr a niferoedd llai o fyfyrwyr yn gyffredinol o dan y bygythiad mwyaf o ran torri costau. Mae'r rhain yn amrywio o un sefydliad i'r llall, ond gallant gynnwys amaethyddiaeth, gwyddorau ffisegol, a meysydd pwnc STEM eraill lle bydd sgiliau ac ymchwil yn hanfodol i'r broses o adfer yr economi ar ôl COVID-19. Byddai unrhyw grebachiad o'r fath yn digwydd ar yr adeg waethaf posibl ar gyfer prifysgolion Cymru. Rhagwelir y bydd y galw domestig am addysg uwch yn tyfu'n gyflym o 2021 ymlaen, a gallai unrhyw ddirwasgiad ar ôl COVID-19 olygu y gallai'r galw hwnnw fod hyd yn oed yn fwy. Bydd angen i brifysgolion gael gallu addysgu a chyfleusterau o ansawdd uchel er mwyn bodloni'r galw hwn yn yr hirdymor ac er mwyn parhau i allu cystadlu â sefydliadau yng ngweddill y DU ac yn rhyngwladol.

11. Gan ystyried yr oedi sylweddol nes y caiff unrhyw arbedion cost eu gwireddu o waith ailstrwythuro, bydd angen i brifysgolion gael cymorth i gynnal eu hylifedd yn ystod 2020/21 ac i barhau i fod yn gystadleuol yn ystod cylch recriwtio 2020. Mae hyn yn cynnwys ceisiadau posibl gan rai prifysgolion i'r Cynllun Benthyciadau Tarfu ar Fusnesau Mawr yn sgil y Coronafeirws (CLBILS) neu'r Cyfleuster Cyllido Corfforaethol COVID-19 (CCFF), ac unrhyw fenthyciadau eraill, ymyrraeth gan y llywodraeth neu opsiynau ail-gyllido. Bydd ailbroffilio taliadau'r Cwmni Benthyciadau i Fyfyrwyr hefyd yn helpu i sicrhau hylifedd parhaus yn yr hydref. [5]

Ansolfedd sefydliadol

12. Os byddai sefydliad yn mynd yn fethdalwr, byddai'n arwain at golli nifer sylweddol o swyddi, i'r rheiny a gyflogir gan y sefydliadau ac eraill yn y cadwyni cyflenwi, a'r rheiny sy'n dibynnu ar wariant gan fyfyrwyr. Ni fyddai myfyrwyr yn gallu cwblhau eu hastudiaethau ac mae'n anochel y byddent yn ceisio iawndal. Byddai dyledion ariannol, gan gynnwys rhwymedigaethau cyllid pensiynau, yn crisialu ar unwaith, a byddai asedau prifysgolion yn trosglwyddo i berchenogaeth credydwyr. Amcangyfrifir y byddai cost methiant anrhefnus ar gyfer prifysgol fach hyd yn oed, yn fwy na £30 miliwn. Ar gyfer y rhan fwyaf o brifysgolion Cymru, byddai'r gost yn sylweddol uwch.

13. Byddai sefydliad sy'n chwalu mewn modd anhrefnus yn tarfu'n sylweddol ar fyfyrwyr. Byddai disgwyl i'r llywodraeth gefnogi myfyrwyr i ddod o hyd i ddarparwyr amgen, a thalu'r costau o ganlyniad i hynny. Byddai'r costau hyn, ynghyd â'r effaith ar gadwyni cyflenwi a'r economi ehangach, yn fwy na chost cefnogi'r sector yn y tymor byr er mwyn osgoi'r tarfiad.

Casgliad

14. Mae sefydliadau'n cydnabod bod dychwelyd i sefyllfa 'normal' yn annhebyg, a bod yn rhaid iddynt baratoi am sylfaen gostau sydd wedi'i haddasu nad yw'n cymryd yn ganiataol y bydd recriwtio rhyngwladol yn cael ei adfer ar unwaith. Bydd cymorth i'r hirdymor yn galluogi'r sector i drawsnewid i fodelau busnes a ffyrdd o ddarparu'r 'normal newydd'. Ni fydd yn ddigon i lenwi bylchau ariannol drwy ailosod yr incwm a gollwyd yn unig. Mae CCAUC yn herio'r sector i fynd i'r afael ag effaith COVID-19 mewn ffordd sy'n arwain at ffyrdd newydd o wneud busnes, er enghraifft modelau dysgu cyfunol newydd a buddsoddiad mewn seilwaith digidol er mwyn lleihau'r ddibyniaeth ar yr ystadau campws. Bydd methu â sicrhau cymorth ychwanegol yn

[5] https://llyw.cymru/datganiad-polisi-addysg-uwch-coronafeirws

arwain at berygl o ansolfedd sefydliadol ar y gwaethaf, a sector addysg uwch sydd wedi crebachu i raddau helaeth ar y gorau, gyda channoedd, os nad miloedd o swyddi yn cael eu colli a gallu sylweddol is i ddarparu ar gyfer anghenion Cymru, fel y mae’r Atodiad canlynol yn ei ddangos.

Atodiad A
Sicrhau gwerth am arian – pwysigrwydd prifysgolion Cymru

1. Yn 2018/19, cofrestrwyd 132,000 o fyfyrwyr ym mhrifysgolion Cymru;[6] roedd 53% o'r rhain yn dod o Gymru, 31% yn dod o weddill y DU, ac 16% yn dod o'r UE a thramor. Mae myfyrwyr yn gwneud cyfraniad economaidd sylweddol fel defnyddwyr ar draws Cymru (amcangyfrifwyd, mewn astudiaeth ddiweddar ar gyfer Prifysgolion Cymru, fod cyfanswm y gwariant gan fyfyrwyr i ffwrdd o gampws y brifysgol bron yn £1.7 biliwn yn 2015/16)[7].

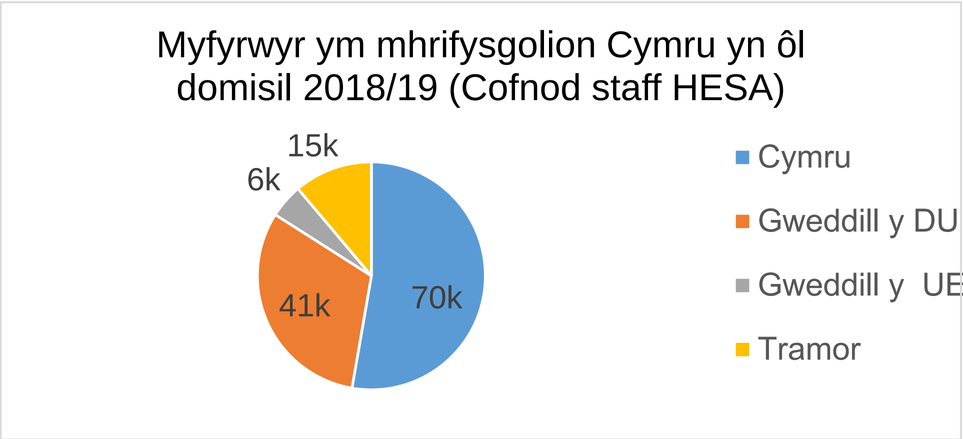

2. I'r gwrthwyneb, astudiodd 31,000 o fyfyrwyr sy'n byw yng Nghymru mewn lleoedd eraill yn y DU. Mae dibyniaeth prifysgolion Cymru ar recriwtio o'r tu allan i Gymru, a'r posibilrwydd y gall myfyrwyr o Gymru astudio y tu allan iddi, yn golygu bod angen i brifysgolion Cymru barhau i fod yn gystadleuol ar lefel y DU ac yn fyd-eang er mwyn parhau i fod yn gynaliadwy.

3. Mae prifysgolion yn tanategu gwasanaethau cyhoeddus hanfodol yng Nghymru, drwy hyfforddiant, datblygiad proffesiynol parhaus a gweithgareddau ymchwil. Mae prifysgolion Cymru'n hyfforddi llawer o'r gweithwyr proffesiynol ym maes meddyginiaeth, a meysydd cysylltiedig, sy'n gweithio ym mhroffesiynau GIG Cymru, neu sy'n athrawon, yn weithwyr cymdeithasol, neu'n gweithio yn un o'r proffesiynau eraill, gan gynnwys nifer cynyddol o addysgwyr drwy gyfrwng y Gymraeg yn y meysydd hyn ac eraill. Mae'r galw am y cyrsiau hyn yn debygol o gynyddu. Mae prifysgolion yn cyflenwi gweithwyr medrus a gweithwyr proffesiynol eraill sy'n sylfaen i'r economi ehangach yng Nghymru.

4. Mae ymchwil ac arloesedd mewn prifysgolion yn cefnogi economi Cymru ac yn helpu i frwydro yn erbyn COVID-19. Amlygodd yr Adolygiad Reid diweddar bwysigrwydd cynyddu'r cyllid gan Lywodraeth Cymru er mwyn sicrhau bod prifysgolion Cymru'n fwy cystadleuol o ran dod â grantiau sydd ar gael i'r DU gyfan i mewn i Gymru. Roedd yr adolygiad yn argymell y dylid cynnal dyraniad cyllid ymchwil sy'n gysylltiedig ag ansawdd CCAUC o £71 miliwn, mewn termau real (prisiau 2016), cyflwyno cyllid arloesi newydd o £25 miliwn y flwyddyn, fel a gynigiwyd yn yr adolygiad Diamond, ac, yn ogystal, creu Cronfa Dyfodol Cymru newydd o £30 miliwn y flwyddyn ar gyfer buddsoddi mewn ymchwil, a Chronfa Fuddsoddi Dewi Sant ar gyfer gweithgareddau

[6] Gan gynnwys Y Brifysgol Agored yng Nghymru a myfyrwyr addysg uwch mewn colegau addysg bellach.
[7] http://uniswales.ac.uk/media/UNI010-Economic-Impact-Report_FINAL.pdf

arloesi yng Nghymru gwerth £35 miliwn yn flynyddol gan dyfu i fwy na £100 miliwn neu fwy ar ôl Brexit. Mae COVID-19 wedi creu peryglon sylweddol ar gyfer ffynonellau incwm ar gyfer ymchwil ac arloesedd oddi wrth fusnesau a sefydliadau elusennol, sydd eto'n amlygu pa mor hanfodol bwysig yw cynnal buddsoddiad cyhoeddus yn y maes hwn.

5. Mae prifysgolion yn gyflogwyr mawr. Maent yn un o'r ffynonellau mwyaf o gyflogaeth mewn lleoedd fel Aberystwyth (1,410 o swyddi cyfwerth ag amser llawn) a Bangor (1,565 o swyddi cyfwerth ag amser llawn, a byddai colli swyddi yn y prifysgolion hyn yn debygol o gael effaith andwyol ar yr economi leol, na fyddai modd ei gwrthdroi o bosibl. Mewn rhai awdurdodau lleol, mae'r sector addysg uwch yn gyfrifol am fwy na 7.5% o'r gyflogaeth leol. Cyflogodd prifysgolion Cymru 17,295 o staff cyfwerth ag amser llawn yn uniongyrchol yng Nghymru yn 2018/19, ac amcangyfrifir eu bod yn cynnal 49,000 o swyddi cyfwerth ag amser llawn yn yr economi ehangach, sy'n gyfwerth â 3.5% o holl gyflogaeth Cymru yn 2015 [8].

6. *Amcangyfrifon CCAUC o nifer y swyddi a gollir yn uniongyrchol o ganlyniad i bob 10% o ostyngiad mewn incwm prifysgolion* [9]

Prifysgol Aberystwyth	148 o swyddi cyfwerth ag amser llawn
Prifysgol Bangor	294 o swyddi cyfwerth ag amser llawn
Prifysgol Caerdydd	943 o swyddi cyfwerth ag amser llawn
Prifysgol Metropolitan Caerdydd	190 o swyddi cyfwerth ag amser llawn
Prifysgol Abertawe	700 o swyddi cyfwerth ag amser llawn
Prifysgol De Cymru	365 o swyddi cyfwerth ag amser llawn
Prifysgol Cymru y Drindod Dewi Sant	234 o swyddi cyfwerth ag amser llawn
Prifysgol Glyndŵr Wrecsam	73 o swyddi cyfwerth ag amser llawn

[8] http://uniswales.ac.uk/media/UNI010-Economic-Impact-Report_FINAL.pdf

[9] Mae'r holl ffigurau'n seiliedig ar incwm gwirioneddol prifysgolion yn 2018/19 a chyfartaledd cyflogau staff amser llawn yn 2018/19

Senedd Cymru
Y Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg

Ymchwiliad i effaith argyfwng Covid-19 ar blant a phobl ifanc yng Nghymru

COV 68
Ymateb gan: ColegauCymru

Welsh Parliament
Children, Young People and Education Committee

Inquiry into the impact of the Covid-19 outbreak on children and young people in Wales

COV 68
Response from: CollegesWales

RHAGAIR

Mae lledaeniad Covid-19 (neu Coronafeirws) wedi tarfu'n ddifrifol ar gymunedau a theuluoedd ledled Cymru. Nod y briff hwn yw helpu ein rhanddeiliaid i ddeall y sefyllfa y mae Sefydliadau Addysg Bellach (SABau) yng Nghymru yn ei chymryd mewn ymateb i'r pandemig hyd yma, a pha gamau y mae Fforwm Penaethiaid ColegauCymru wedi'u cymryd i weithio gyda Llywodraeth Cymru a sefydliadau eraill, yn y budd gorau dysgwyr ôl-16 ledled y wlad.

Cefndir

Ar Chwefror 28ain 2020, cadarnhawyd achos cyntaf Covid-19 yng Nghymru. Ers hynny, mae cyfanswm yr achosion a marwolaethau wedi cynyddu'n gyflym. Ar Ebrill 15fed, cyfanswm y marwolaethau yng Nghymru o ganlyniad i'r firws oedd 463, tra bod nifer yr achosion a gadarnhawyd yn 6,118, er y dywedir bod y gwir nifer yn uwch[1]. Yn ôl Iechyd Cyhoeddus Cymru, de-ddwyrain Cymru yw'r ardal sydd wedi'i heffeithio waethaf yn y wlad, gyda 1,570 o achosion ym Mwrdd Iechyd Aneurin Bevan, a 1,471 o achosion ym Mwrdd Iechyd Caerdydd a'r Fro (gyda Cwm Taf ac Abertawe Bro Morgannwg yn dilyn yn agos ar ôl)[2]. Mae'r ardaloedd daearyddol a gwmpesir gan y Byrddau Iechyd hyn yn cynnwys saith coleg a dros 30 o gampysau sy'n gartref i ddysgwyr academaidd a galwedigaethol 14+ oed.

Yr heriau sy'n wynebu'r sector addysg

Ar Fawrth 18fed, yn ystod Fforwm Penaethiaid ColegauCymru, cyfarfu Penaethiaid a Phrif Weithredwyr o bob coleg ledled Cymru i drafod ymateb cydgysylltiedig ar draws y sector AB i Covid-19. Gwnaed y penderfyniad i atal yr holl ddarpariaeth wyneb i wyneb erbyn Mawrth 20fed a chymryd dull graddol o weithio'n wahanol, gyda'r pwyslais ar ddarpariaeth ar-lein. Yn bwysig, gwnaed y penderfyniad i gadw campysau coleg ar agor gyda staff sgerbwd lle bynnag y bo modd, er mwyn sicrhau bod gan ddysgwyr fynediad o hyd i lyfrgelloedd a chefnogaeth. Nid yw platfform dysgu ar-lein Llywodraeth Cymru ar gael ar hyn o bryd i ddysgwyr AB neu brentisiaid. O ganlyniad, mae SABau wedi buddsoddi mewn ystod o Lwyfannau Dysgu Rhithwir i gyrraedd eu myfyrwyr. Mae staff cymorth colegau hefyd wedi defnyddio llwyfannau ar-lein fel Teams neu Zoom ar gyfer cyfarfodydd staff, gan sicrhau bod gweinyddiaeth y colegau yn parhau yn ystod y cyfnod anodd hwn.

Yn dilyn cyfarfod y Fforwm Penaethiaid ar Fawrth 18fed, ysgrifennodd ColegauCymru at y Gweinidog Addysg ar ran y sector, a derbyniodd ymateb cyflym ar Fawrth 20fed. Canmolodd y Gweinidog y cydweithredu rhagweithiol parhaus rhwng colegau, a diolchodd i GolegauCymru am gydlynu trafodaethau â swyddogion. Mewn ymateb i bryderon penodol a godwyd gan ColegauCymru, cadarnhaodd y bydd taliadau LCA, a gefnogodd 15,090 o ddysgwyr AB y llynedd[3], yn dal i gael eu gwneud er bod addysg wyneb i wyneb wedi'I atal, a gall taliadau Y Gronfa Ariannol Wrth Gefn i ddysgwyr a chyflenwyr barhau i gael ei wneud. Mae colegau yn anelu at fod mor gefnogol â phosibl i'w dysgwyr bregus, yn ogystal â'r cwmnïau sy'n darparu gwasanaethau hanfodol iddynt, ar yr adeg heriol hon.

[1] https://coronaviruscymru.wales/
[2] https://public.tableau.com/profile/public.health.wales.health.protection#!/vizhome/RapidCOVID-19virology-Public/Headlinesummary
[3] https://statscymru.llyw.cymru/Catalogue/Education-and-Skills/Post-16-Education-and-Training/Student-Support/Educational-Maintenance-Allowances-Further-Education/approvedemaapplications-by-gender-learningcentretype-awardtype

Mae'r tabl isod yn dangos y data mwyaf diweddar ar gyfer nifer y dysgwyr sydd wedi'u cofrestru mewn colegau AB ac yn rhoi syniad o'r niferoedd sy'n tarfu o ganlyniad i Covid-19. Bydd pob dysgwr unigol yn wynebu ei heriau ei hun wrth barhau i ddysgu ar yr adeg hon. Mae colegau wedi cymryd camau penodol i gefnogi'r dysgwyr mwyaf agored i niwed a'r rhai sydd mewn perygl o ymddieithrio o astudiaethau. Mae her ymddieithrio wedi bod yn brif bryder i bob SAB.

NIFER O DDYSGWYR WEDI COFRESTRU MEWN COLEGAU AB YNG NGHYMRU 2018/19[4]

Ffig.1

Coleg	Dysgwyr
Coleg Penybont	6,775
Coleg Sir Gâr	8,020
Coleg Gwent	10,835
Grŵp Llandrillo Menai	16,160
Y Coleg Merthyr Tudful	2,170
Coleg Sir Benfro	5,095
Coleg Catholig Dewi Sant	1,380
Coleg Gwyr Abertawe	10,595
Coleg Caerdydd a’r Fro	11,450
Coleg Cambria	16,135
Coleg y Cymoedd	9,450
Addysg Oedolion Cymru / Adult Learning Wales	12,510
Grŵp Colegau NPTC	10,985
Cyfanswm	121,560

Ffynhonnell: StatsCymru

[4] https://statscymru.llyw.cymru/Catalogue/Education-and-Skills/Post-16-Education-and-Training/Further-Education-and-Work-Based-Learning/Learners/Further-Education/providerlearnersenrolledfurthereducationinstitutions-by-level

ARHOLIADAU AC ASESIADAU

TGAU, Safon UG a Safon Uwch (U2)

Ar Fawrth 18fed 2020, ar ôl ymgynghori â Cymwysterau Cymru a CBAC, cyhoeddodd y Gweinidog Addysg y byddai arholiadau TGAU a Safon Uwch 2020 yr haf (sy'n effeithio'n bennaf ar ddysgwyr ym mlynyddoedd 11 a 13) yn cael eu canslo. Cadarnhaodd Llywodraeth Cymru hefyd na fyddent yn cynhyrchu mesurau cyflawniad na pherfformiad gwerth ychwanegol ar gyfer 2019/20. Yn dilyn y cyhoeddiad hwn, gwnaeth Cymwysterau Cymru ddatganiad yn dweud eu bod yn gweithio gyda rheoleiddwyr eraill ledled y DU "i sicrhau bod dysgwyr oedd i fod i sefyll eu harholiadau TGAU a Safon Uwch yn cael gradd deg i gydnabod eu gwaith."[5] Yn ystod yr amser hwn mae ColegauCymru wedi bod yn awyddus i sicrhau ymgysylltiad ystyrlon â'r rheolydd a hefyd gyda'r cyrff dyfarnu. O ystyried maint y dysgu sy'n digwydd mewn SABau, gweler Tabl 1, mae'r ymgysylltiad hwn yn gwella'n araf a bydd yn allweddol ar gyfer asesiad academaidd yn ogystal ag asesiad galwedigaethol.

Ar Fawrth 27ain 2020, cyhoeddodd y Gweinidog Addysg sut y bydd dysgwyr blwyddyn 10 a blwyddyn 12 gyfredol yng Nghymru yn cael eu hasesu, yn dilyn cychwyn Covid-19 a chanslo arholiadau haf 2020[6]. Bydd dysgwyr ym mlwyddyn 10 yn derbyn gradd yn seiliedig ar dystiolaeth gan gynnwys asesiadau athrawon yn ystod y flwyddyn academaidd hyd yma. Mae ColegauCymru yn gefnogol i'r math hwn o asesiad gan mai hwn yw'r ffordd fwyaf realistig ac ymarferol ymlaen i ddysgwyr a darlithwyr coleg. Dyfernir cymwysterau Safon UG mewn ffordd debyg. Fodd bynnag, yn haf 2021, rhoddir dau opsiwn i ddysgwyr UG cyfredol ar gyfer eu dyfarniad Safon Uwch:

- sefyll yr unedau U2 yn unig, gyda'r radd Safon Uwch yn cael ei dyfarnu ar eu perfformiad yn yr unedau U2 yn unig;
- neu sefyll yr unedau UG ac U2. Byddant yn derbyn y radd orau o'r naill lwybr neu'r llall.

Gan ddefnyddio'r data mwyaf diweddar gan Lywodraeth Cymru, yn 2018/19, roedd 121,560 o ddysgwyr unigryw wedi cofrestru mewn SABau yng Nghymru[7]. O'r dysgwyr hyn, roedd 23,385 o weithgareddau dysgu UG a Safon Uwch (gweithgaredd yw un mynediad arholiad)[8]. Er nad hwn yw'r ffigur mwyaf diweddar (nid yw data 2019/20 wedi'i cyhoeddi eto) mae'n rhoi arwydd clir o nifer yr arholiadau a fydd yn cael eu canslo eleni.

Cymwysterau Galwedigaethol

Er bod y sefyllfa o ran TGAU a Safon Uwch yn gliriach, mae trafodaethau ar y gweill ynghylch sut i ddyfarnu cymwysterau galwedigaethol. Mae ColegauCymru yn pwyso am lefel o gydraddoldeb a chysondeb. Mae datganiad ar asesu cymwysterau galwedigaethol bellach wedi'i ryddhau gan Ofqual a Cymwysterau Cymru, a bydd y sector yn ystyried ac yn ymateb i'r gofynion amrywiol a roddir ar golegau.

[5] https://www.qualificationswales.org/cymraeg/newyddion/penderfyniad-i-ganslo-arholiadau-haf-2020/
[6] https://llyw.cymru/gweinidog-addysg-yn-cyhoeddi-trefniadau-arholi-ar-gyfer-blynyddoedd-10-12?_ga=2.108209345.25655348.1587032538-544668597.1574855019
[7] https://statscymru.llyw.cymru/Catalogue/Education-and-Skills/Post-16-Education-and-Training/Further-Education-and-Work-Based-Learning/Learners/Further-Education/providerlearnersenrolledfurthereducationinstitutions-by-level
[8] https://statscymru.llyw.cymru/Catalogue/Education-and-Skills/Post-16-Education-and-Training/Further-Education-and-Work-Based-Learning/Learners/Further-Education/learningactivitiesfurthereducationinstitutions-byqualificationtype-age-gender

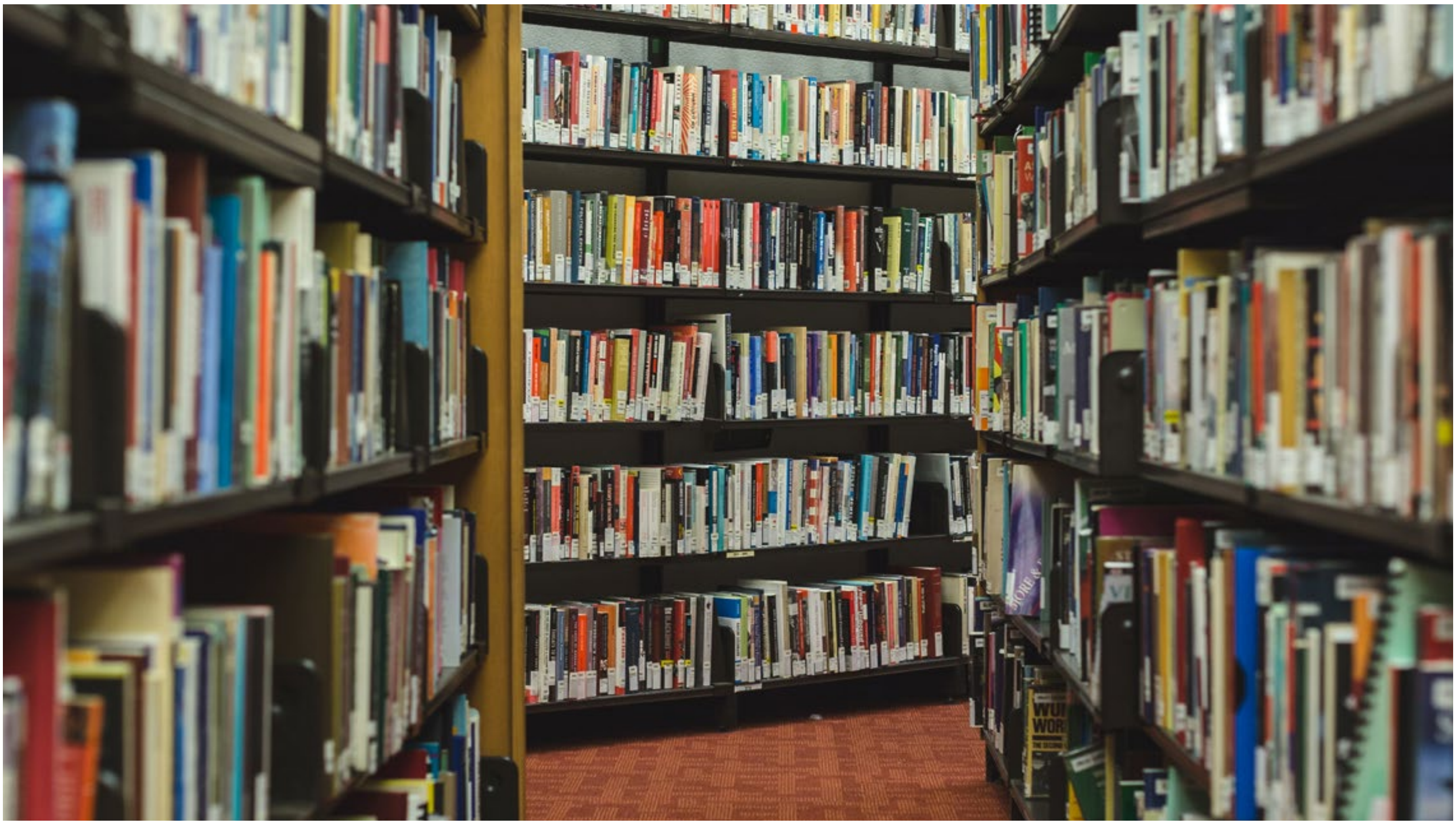

DEDDFWRIAETH

Roedd dau Fil addysg fawr- y Mesur Cwricwlwm ac Asesu, a Bil ar sefydlu Comisiwn Addysg Drydyddol ac Ymchwil i Gymru (y cyfeirir ato weithiau fel "Bil PCET")- ar fin cael eu cyflwyno gan Lywodraeth Cymru cyn diwedd y Rhaglen Llywodraeth gyfredol. Roedd rheolaeth a chraffu ar y ddau Fil mewn cyfnod cymharol fyr eisoes yn heriol cyn dechrau Covid-19.

Ar Ebrill 1af 2020, gwnaeth y Prif Weinidog, Mark Drakeford ddatganiad ar agwedd Llywodraeth Cymru tuag at ddeddfwriaeth yng ngoleuni Covid-19. Cadarnhaodd fod y Bil ar Gwricwlwm ac Asesu yn "flaenoriaeth allweddol i'r Llywodraeth", a bod gweddill y rhaglen ddeddfwriaethol "yn parhau i gael ei hadolygu'n barhaus"[9]. Mae ColegauCymru ac aelodau'r Fforwm Penaethiaid yn parhau i fod yn gefnogol i egwyddorion ac amcanion y ddau fil pwysig hyn, fodd bynnag, y blaenoriaeth i arweinwyr AB yw mynd i'r afael â heriau'r pandemig.

[9] https://llyw.cymru/datganiad-ysgrifenedig-dull-y-llywodraeth-o-ymdrin-deddfwriaeth-yn-dilyn-yr-achosion-o-covid-19?_ga=2.16404341.25655348.1587032538-544668597.1574855019

BETH NESAF?

Yn fwyaf brys, mae ColegauCymru yn aros am gadarnhad gan Gymwysterau Cymru ynghylch asesu cymwysterau galwedigaethol. Byddwn yn diweddaru rhanddeiliaid trwy'r cyfryngau cymdeithasol unwaith y bydd ymateb wedi dod i law.

Mae'n dal yn aneglur pa mor hir na fydd ysgolion a cholegau'n gallu darparu addysgu wyneb i wyneb oherwydd covid-19. Mae'r sefyllfa'n newid o ddydd i ddydd, felly mae'n amhosibl rhagweld beth allai ddigwydd yn y dyfodol. Os bydd gohirio gweithgareddau wyneb i wyneb, gan gynnwys addysgu, yn parhau y tu hwnt i fis Medi 2020, bydd yn creu her i gofrestriadau coleg. Byddai hon yn sefyllfa ddigynsail i golegau.

Bydd ColegauCymru yn parhau i fonitro diweddariadau gan Lywodraeth Cymru er bod sesiynau llawn Cynulliad Cymru bellach i fod i gael eu cynnal ar ddydd Mercher yn unig trwy fideo-gynadledda.

Ar Chwefror 12fed 2020, cyhoeddodd Kirsty Williams fod Llywodraeth Cymru wedi buddsoddi £2 filiwn yn ychwanegol i ddatblygu cefnogaeth iechyd meddwl a lles mewn colegau ledled Cymru. Meddai,

"Mae sicrhau bod gan fyfyrwyr o bob oed fynediad at gymorth iechyd meddwl yn un o'm blaenoriaethau ac rwy'n falch ein bod yn darparu cyllid ychwanegol i golegau i ddatblygu eu gwasanaethau cymorth rheng flaen."

Mae'r sector bellach yn ystyried y ffordd orau o ddefnyddio'r arian sydd ar gael i gefnogi dysgwyr, gan ystyried effaith y sefyllfa covid-19. Sicrhau canlyniadau dysgu cadarnhaol a lles dysgwyr yw cyd-flaenoriaethau'r sector. Mae cynllunio ar gyfer dyfodol ansicr hefyd wedi cychwyn a bydd y sector yn parhau i ymgysylltu â'i holl randdeiliaid allweddol wrth i hyn esblygu.

Casgliad

Mae colegau a'u dysgwyr wedi dangos chydnerthedd yn ystod amseroedd anodd dros ben, gan symud o ddysgu wyneb i wyneb i addysg digidol ar-lein ac ymdrin ag aflonyddwch i'r asesiadau y byddent wedi'u disgwyl. Mae cadw dysgwyr i ymgysylltu â'u hastudiaethau yn hanfodol, felly mae colegau yng Nghymru yn ymroddedig i ddarparu'r dysgu digidol a dysgu o bell gorau posibl. Yn ystod yr amser hwn a thrwy gydol cyfnod yr argyfwng iechyd cyhoeddus, bydd colegau yn cydweithredu i ddatblygu a rhannu arfer gorau i sicrhau'r profiadau dysgu mwyaf cadarnhaol posibl i'w dysgwyr.

Gan fod y sefyllfa'n newid o ddydd i ddydd, rydym wedi ceisio cadw'r briff hwn mor gyfoes â phosibl. Mae unrhyw ddiweddariadau pellach ar gael ar ein gwefan[10] neu dudalen Twitter[11].

Dolenni defynddiol

https://llyw.cymru/addysg-bellach-ac-addysg-uwch-coronafeirws?_ga=2.16404341.25655348.1587032538-544668597.1574855019
https://llyw.cymru/addysg-uwch-chymorth-i-myfyrwyr-coronafeirws?_ga=2.183689445.25655348.1587032538-544668597.1574855019#
https://qualificationswales.org/cymraeg/coronafeirws---covid-19/

[10] www.colegau.cymru www.colleges.wales
[11] https://twitter.com/colegaucymru

ColegauCymru
CollegesWales

Ffôn
02920 522 500

E-bost
helo@colegaucymru.ac.uk

ColegauCymru
U7 Cae Gwyrdd
Greenmeadow Springs
Tongwynlais Caerdydd, CF15 7AB

Gwefan
www.colegau.cymru

Senedd Cymru
Y Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg

Ymchwiliad i effaith argyfwng Covid-19 ar blant a phobl ifanc yng Nghymru

COV 68a
Ymateb gan: ColegauCymru

Welsh Parliament
Children, Young People and Education Committee

Inquiry into the impact of the Covid-19 outbreak on children and young people in Wales

COV 68a
Response from: CollegesWales

ColegauCymru
CollegesWales

COVID-19 A DYSGU SEILIEDIG AR WAITH (DSW) MEWN SEFYDLIADAU ADDYSG BELLACH (AB) YNG NGHYMRU

Ebrill 2020

BRIFF COLEGAUCYMRU

RHAGAIR

Mae lledaeniad Covid-19 (neu Coronafeirws) wedi effeithio'n ddifrifol ar gymunedau a theuluoedd ledled Cymru. Nod y briff hwn yw helpu ein rhanddeiliaid i ddeall y sefyllfa y mae darparwyr WBL yn y sector Addysg Bellach yng Nghymru yn ei chymryd wrth ymateb i'r pandemig hyd yma, a pha gamau y mae Fforwm Penaethiaid ColegauCymru wedi'u cymryd i weithio gyda Llywodraeth Cymru a sefydliadau eraill, er mwyn sicrhau'r gorau i brentisiaid a'r rhai sy'n ymgymryd â hyfforddeiaethau.

Cefndir

Ar 28ain Chwefror 2020, cadarnhawyd achos cyntaf Covid-19 yng Nghymru. Ers hynny, mae cyfanswm yr achosion a'r marwolaethau wedi cynyddu'n gyflym, er bod arwyddion bod y rhain bellach yn dechrau sefydlogi ac arafu. Ar 21ain Ebrill, cyfanswm y marwolaethau yng Nghymru o ganlyniad i'r firws oedd 609, tra bod nifer yr achosion a gadarnhawyd yn 7,850, er y dywedir bod y gwir nifer yn uwch[1]. Yn ôl Iechyd Cyhoeddus Cymru, de-ddwyrain Cymru yw'r ardal sydd wedi'i heffeithio gwaethaf yn y wlad, gyda 1,835 o achosion ym Mwrdd Iechyd Aneurin Bevan, a 1,828 o achosion ym Mwrdd Iechyd Caerdydd a'r Fro (gyda Chwm Taf ac Abertawe Bro Morgannwg yn dilyn yn agos ar ôl)[2]. Mae'r ardaloedd daearyddol a gwmpesir gan y Byrddau Iechyd hyn yn cynnwys saith coleg a dros 30 o gampysau lle mae prentisiaid a hyfforddeion wedi'u cofrestru.

Y sector DSW yng Nghymru

Mae pob coleg yng Nghymru yn darparu DSW naill ai fel deiliad contract arweiniol neu fel aelod o gonsortiwm. Mae Tabl 1 yn dangos faint o raglenni dysgu a gynhaliwyd yn 2018/19 ar draws y sector DSW cyfan. O dan yr amgylchiadau presennol, mae'n amlwg y bydd dysgwyr gofal iechyd a gwasanaethau cyhoeddus yn gweld cryn newid i'w hastudiaethau wrth iddynt weithio/gwirfoddoli mwy yn eu sector. Oherwydd gofynion gwaith o ganlyniad i Covid-19, nid oes gan rhai o'r dysgwyr hyn y gallu i gwblhau asesiadau ffurfiol a dysgu gwybodaeth ysgrifenedig ar hyn o bryd. Mae colegau'n cefnogi'r dysgwyr hyn trwy sicrhau bod tiwtoriaid ac aseswyr mewn cysylltiad rheolaidd dros ffôn a fideo er mwyn cynnal trafodaethau ddysgu, adolygiadau ac i gynnig cefnogaeth bellach.

Y mae sectorau galwedigaethol eraill hefyd wedi eu heffeithio, ac nid oes penderfyniad eto wedi ei gyhoeddi o safbwynt asesiadau prentisiaid, a dysgwyr galwedigaethol o fewn darpariaeth coleg prif ffrwd. Bydd angen asesu i sefydlu lefel hyfedredd technegol, sail i wybodaeth ac, mewn rhai achosion, sgiliau hanfodol. Yn ogystal, mae darparwyr DSW yn cefnogi prentisiaid ar draws ystod o feysydd dysgu eraill i sicrhau eu bod yn derbyn profiad dysgu cyfannol. Yn ogystal â phrentisiaethau galwedigaethol traddodiadol, mae DSW yn cynnwys gweithgareddau i gynorthwyo unigolion i ail-gysylltu mewn dysgu a hyfforddiant ffurfiol. Cyfeirir at y rhain fel 'hyfforddeiaethau' ac mae yna raglenni hefyd a ariennir gan Lywodraeth Cymru i wella cyflogadwyedd unigolion fel y rhaglen Twf Swyddi Cymru. Mae cynnwys y rhaglenni hyn yn cael ei bennu gan fanyleb raglen fanwl ac fe'u cyflwynir trwy gontractau a sefydlwyd o dan fframwaith caffael. Mae'r gofynion galwedigaethol yn cael eu pennu gan y fframweithiau prentisiaeth benodol, ac maent yn berthnasol i brentisiaethau Llywodraeth Cymru a phrentisiaethau a ariennir yn breifat, a ddarperir hefyd gan golegau. Er mwyn i brentis gwblhau ei raglen yn llwyddiannus, rhaid iddo ddangos cymhwysedd technegol yn ogystal â'r wybodaeth sylfaenol ofynnol. Ar gyfer rhaglenni a ariennir gan Lywodraeth Cymru, rhaid iddynt hefyd gwblhau'r gofynion ychwanegol a nodir ym manyleb y rhaglen.

[1] https://coronaviruscymru.wales/
[2] https://public.tableau.com/profile/public.health.wales.health.protection#!/vizhome/RapidCOVID-19virology-Public/Headlinesummary

Mae'r tabl isod yn dangos nifer y rhaglenni Dysgu Seiliedig ar Waith (DSW) yng Nghymru. Mae'r data'n cynnwys DSW a ddarperir gan sefydliadau addysg bellach a hefyd DSW a ddarperir gan ddarparwyr hyfforddiant eraill[3].

RHAGLENNI DYSGU SEILIEDIG AR WAITH FESUL SECTOR A'R MATH O RHAGLEN

Tabl 1

	2018/19			
	Lefel 2	Lefel 3	Lefel 4+	Pob Rhaglen
Pob Rhaglen	21620	25510	10370	57500
Amaethyddiaeth	335	255	40	630
Adeiladwaith	2700	2770	125	5595
Peirianneg	2110	2695	215	5020
Gweithgynhyrchu	855	150	15	1020
Cludiant	130	20	0	150
Rheolaeth a Phroffesiynol	900	2710	3905	7515
Gweinyddiaeth Busnes	2015	3415	1200	6630
Manwerthu/Gwasanaeth Cwsmer	1175	1155	45	2375
Hamdden, Chwaraeon, Teithio	760	1535	20	2315
Lletygarwch	1555	1115	90	2760
Gwallt a Harddwch	1150	590	10	1750
Gofal Iechyd a Gwasanaethau Cyhoeddus	7915	8985	4685	21585
Cyfryngau Dylunio	20	115	25	160

Ffynhonell: StatsCymru

Mae'r tabl hwn yn dangos nifer y dysgwyr unigryw sydd wedi'u cofrestru mewn dysgu seiliedig ar waith (DSW) yng Nghymru. Mae'r data'n cynnwys DSW a ddarperir gan sefydliadau AB a DSW a ddarperir gan ddarparwyr hyfforddiant eraill[4].

DYSGWYR UNIGRYW MEWN DARPARIAETH DYSGU SEILIEDIG AR WAITH YN ÔL GRŴP OEDRAN, RHYW A'R MATH O RAGLEN

Tabl 2

	Prentisiaethau a Hyfforddeiaethau yng Nghymru				
2018/19	Prentisiaeth Sylfaen (Lefel 2)	Prentisiaeth (Lefel 3)	Prentisiaeth Uwch (Lefel 4+)	Pob Rhaglen Brentisiaeth	Hyfforddeiaethau
Pob dysgwr	19870	24775	10145	54790	6,500

Ffynhonell: StatsCymru

[3] https://statscymru.llyw.cymru/Catalogue/Education-and-Skills/Post-16-Education-and-Training/Further-Education-and-Work-Based-Learning/Learners/Time-Series/numberofworkbasedlearningprogrammes-by-sector-programme
[4] https://statscymru.llyw.cymru/Catalogue/Education-and-Skills/Post-16-Education-and-Training/Further-Education-and-Work-Based-Learning/Learners/Work-Based-Learning/uniquelearnersworkbasedlearning-by-age-gender-programmetype

DYFARNU CYMWYSTERAU GALWEDIGAETHOL HAF 2020

Yn seiliedig ar yr ystod o ofynion dysgu, mae colegau'n parhau i sicrhau bod dysgwyr yn gorffen eu hastudiaethau ac yn cwblhau eu hasesiadau yn ôl y disgwyl, lle bynnag y bo hynny'n bosibl. Mae'r mwyafrif o brentisiaid yn dal i gael eu haddysgu gydag asesiadau ac adolygiadau yn cael eu cynnal o bell. Er mwyn cefnogi'r dysgwyr hyn, mae rhai colegau wedi cynnig defnyddio gliniaduron ac adnoddau eraill i sicrhau y gall dysgwyr barhau i ddysgu a gorffen eu hasesiadau. Mae cefnogi dysgwyr bregus a/neu ddifreintiedig yn ystyriaeth allweddol i'r sector AB.

Codwyd pryderon gyda darparwyr na fyddai cyflogwyr yn derbyn prentisiaid yn ôl unwaith bydd y cyfyngiadau presennol wedi dod i ben. Fodd bynnag, y neges i golegau yw bod cyflogwyr, mewn llawer o achosion, yn croesawu prentisiaid i ddychwelyd pan fydd yr amgylchiadau presennol yn lleddfu. Mae cyflogwyr yn gwerthfawrogi anawsterau'r sefyllfa ar hyn o bryd. Mae prentisiaid sydd wedi cael absenoldeb ffyrlo o dan Gynllun Cadw Swyddi Llywodraeth y DU yn dal eu gweld fel prentisiaid, gan eu bod yn parhau i fod yn gyflogedig, a gallant barhau i gymryd rhan mewn gweithgareddau dysgu.

Ar 9fed Ebrill 2020, cyhoeddodd Cymwysterau Cymru[5] fanylion pellach am y camau a gymerir i ddyfarnu cymwysterau galwedigaethol yn haf 2020 i ddysgwyr y mae argyfwng Covid-19 yn effeithio arnynt. Nododd Cymwysterau Cymru, er mwyn sicrhau cysondeb i bob dysgwr, y cymerir yr un dull ar gyfer dysgwyr yng Nghymru â'r un a nodwyd gan Ofqual[6]. Disgwylir mwy o fanylion yn fuan ynglŷn â'r broses ar gyfer cynhyrchu canlyniadau wedi'u cyfrifo gyda sefydliadau dyfarnu, a fydd yn darparu gwybodaeth fanwl i'w canolfannau (colegau) yn ystod yr wythnosau nesaf.

Ar 20fed Ebrill 2020, cyhoeddodd Cymwysterau Cymru y byddai dysgwyr Sgiliau Hanfodol Cymru (SHC) yn derbyn “canlyniad wedi'i gyfrifo…. yn seiliedig ar y canlyniad yr oedd eu tiwtor/asesydd yn credu y byddent yn ei dderbyn pe baent wedi sefyll y profion”[7]. Bob blwyddyn, mae llawer o ddysgwyr coleg yn ymgymryd â SHC. Yn wahanol i flynyddoedd blaenorol, eleni bydd dysgwyr yn derbyn gradd wedi ei gyfrifo. Ar hyn o bryd mae colegau'n cefnogi dysgwyr SHC trwy osod targedau ar gyfer dilyniant gan gynnwys defnyddio adnoddau, a chyfeirio dysgwyr at offer digidol i gefnogi ffyrdd newydd o weithio.

Heriau a llwyddiannau

Er bod hon yn sefyllfa ddigynsail i golegau a darparwyr DSW eraill, mae'r sector yn awyddus i sicrhau bod dysgwyr yn parhau â'u rhaglenni lle bo hynny'n bosibl, ac yn parhau i dderbyn y cyfleoedd gorau i gwblhau eu hasesiadau yn ôl y disgwyl.

Yn ystod yr amseroedd ansicr hyn, mae colegau'n parhau i gefnogi eu prentisiaid a'u hyfforddeion trwy gyswllt wythnosol â dysgwyr ac adolygiadau cynnydd rheolaidd sy’n cael eu cynnal o bell. Nododd un consortiwm DSW fod 73.6% o brentisiaid yn parhau i weithio i'w cyflogwr, tra bod tua 26% yn cymryd absenoldeb ffyrlo, gyda bron pob un yn parhau i symud ymlaen â'u cymhwyster. Dywedodd pob coleg fod nifer fawr o brentisiaid yn dal i weithio, tra bod eraill yn gwneud gwaith theori wrth iddynt gymryd absenoldeb ffyrlo o waith.

[5] https://qualificationswales.org/cymraeg/coronafeirws---covid-19/datganiadau-cymwysterau-cymru/dyfarnu-cymwysterau-galwedigaethol-yr-haf-hwn---9-ebrill-2020/
[6] https://www.gov.uk/government/news/awarding-vocational-and-technical-qualifications-this-summer
[7] https://qualificationswales.org/cymraeg/coronafeirws---covid-19/datganiadau-cymwysterau-cymru/trefniadau-wrth-gefn-sgiliau-hanfodol-cymru---20-ebrill-2020/

Mae pob coleg mewn cysylltiad rheolaidd â'u dysgwyr DSW trwy ddefnyddio llwyfannau ar-lein fel Zoom neu Microsoft Teams ar gyfer cyfarfodydd a sesiynau adolygu wythnosol, wrth barhau i baratoi gwaith a dilyn cyngor y Llywodraeth. Mae staff hefyd yn cadw cofnod o gyswllt â dysgwyr trwy sgrin-luniau, ebyst a logiau gwaith. Mae aseswyr yn defnyddio dulliau asesu amgen i gofnodi profiad gwaith ymarferol go iawn. Mae un dysgwr plymio, er enghraifft, wedi cwblhau'r ymarferion plymio domestig bach yn y cartref, ac yn danfon recordiad fideo at yr asesydd. Ym maes lletygarwch, mae prosiectau yn y cartref, fel coginio ar gyllideb ac ymarferiadau hanfodol fel gwneud bara, hefyd yn cael eu hannog. Mae modd tystio rhywfaint o'r gweithgareddau yma tuag at gwrdd â sgiliau ac ymddygiadau wrth ennill gwybodaeth a dealltwriaeth newydd.

Mae lles a chymorth iechyd meddwl dysgwyr yn ystod yr adeg hon yn flaenoriaeth i bob coleg. Mae gwasanaethau cymorth i fyfyrwyr wedi symud ar-lein i ehangu mynediad, ac mae aseswyr yn canolbwyntio’n fwy ar iechyd meddwl a lles gyda’u myfyrwyr.

Mae bron pob aelod o staff yn parhau â lefel y gwaith sy'n ofynnol i gefnogi dysgwyr a chyflogwyr, ac i gynnal y lefel briodol o drywydd archwilio. Mae cynnal yr un nifer o staff yn hanfodol i gynorthwyo dysgwyr i barhau â'u hastudiaethau ac i ddal ati i ymgysylltu. Mae rhai staff wedi gweld llwyth gwaith cynyddol oherwydd bod angen cymorth ychwanegol ar ddysgwyr yn ystod yr amser anodd hwn.

Er y gall rhai dysgwyr sy’n fwy tebygol o brofi anhawster gydag unigrwydd, mae rhai ar hyfforddeiaethau wedi parhau i weithio o adref, weithiau mewn ffyrdd creadigol. Gwnaeth un disgybl gosod batio ei hun ac anfon llun o'r canlyniadau at ei diwtor. Mae hyn yn tynnu sylw at y dysgu yn y cartref parhaus sy'n digwydd, yn ogystal â gwaith theori ar-lein. Mae hyfforddeion eraill yn ymgymryd â chyfleoedd gwirfoddol, ac yn defnyddio adnoddau ar-lein i wella eu sgiliau meddal a'u sgiliau cwrs-benodol. Mae darparwyr y coleg hefyd yn canolbwyntio ar hyfforddiant Sgiliau Cyflogadwyedd ar gyfer y dysgwyr hynny sy'n ymgymryd â hyfforddeiaethau i gadw ffocws ar ddilyniant pan fydd y cyfyngiadau presennol wedi dod i ben.

Dylid nodi, er gwaethaf ymdrechion gorau prentisiaid diwyd, ac er gwaethaf yr ymdrechion gorau i gynnal dysgu, mae'n anochel y bydd yr argyfwng yn effeithio ar rai o ganlyniadau hyfforddeiaethau, prentisiaethau a rhaglenni fel Twf Swyddi Cymru. Bydd angen mynd i'r afael â hyn a'i ariannu yn y rownd gontract nesaf (Awst 2020/Gorffennaf 2021). Bydd methu â gwneud hynny yn golygu gwastraffu'r gweithgaredd a ariennir sydd eisoes wedi digwydd, a bwlch sgiliau i gyflogwyr. Mae colegau, fel darparwyr AB a DSW, yn awyddus i archwilio gyda Llywodraeth Cymru ddychwelyd raddol i addysg wyneb yn wyneb ac yn benodol i ailgyflwyno asesiad ar gyfer cymhwysedd galwedigaethol, yn enwedig mewn sectorau allweddol.

Gweithgareddau ychwanegol gan golegau DSW

Fel sefydliadau craidd, mae colegau ar hyn o bryd yn defnyddio sgiliau eu dysgwyr DSW i helpu eu cymunedau lleol mewn amryw o ffyrdd, megis gwirfoddoli mewn banciau bwyd neu drwy gynhyrchu Offer Amddiffynnol Personol a’u dosbarthu i'r GIG. Mewn rhai colegau, mae aseswyr yn gweithio gyda phrentisiaid mewn rhai sectorau i sefydlu a chynnal "systemau cyfeillion". Mae effaith y systemau hyn yn gweld dysgwyr yn parhau i fod yn llawn cymhelliant ac ymgysylltiad, mae perthnasoedd yn y gwaith yn cael eu gwella, a lles meddyliol yn cael ei gefnogi.

Mae her Covid-19 wedi rhoi cyfle i ddysgwyr ddangos tystiolaeth o ddatblygiad sgiliau newydd, yn enwedig lle mae diwydiannau'n addasu eu cynhyrchiad i fodloni gofynion cyfredol. e.e. cynhyrchu masgiau wyneb, neu yn y sector iechyd a gofal cymdeithasol lle mae prentisiaid yn aml yn dysgu sgiliau newydd neu'n gorfod addasu ar unwaith i'r hyn y maent wedi'i ddysgu o'r blaen tra ar y rhaglen.

CASGLIAD

Mae dysgwyr a phrentisiaid ar draws pob rhan o ddarpariaeth DSW, wedi dangos chydnerthedd yn ystod amser anodd dros ben, gan symud o addysg wyneb yn wyneb i ddysgu digidol ar-lein ac ymdrin ag aflonyddwch i'r gweithgareddau a'r asesiadau y byddent wedi'u disgwyl mewn modd cadarnhaol. Mae rhai wedi delio â phwysau swyddi cynyddol, tra bod eraill wedi derbyn absenoldeb ffyrlo. Mae parhau i ymgysylltu â dysgwyr DSW trwy eu hastudiaethau'n hanfodol, felly mae colegau yng Nghymru yn ymroddedig i ddarparu'r dysgu digidol a dysgu o bell gorau, gyda phob cefnogaeth angenrheidiol arall bosibl.

Yn yr un modd, mae staff ar draws y sector DSW wedi addasu i amgylchiadau heriol iawn ac yn parhau i fod yn ffynhonnell cefnogaeth i gyflogwyr a dysgwyr. Yn ystod yr amser hwn a thrwy gydol cyfnod yr argyfwng iechyd cyhoeddus, bydd colegau yn cydweithredu i ddatblygu a rhannu arfer gorau i sicrhau'r profiadau dysgu mwyaf cadarnhaol posibl i'w dysgwyr. Mae'n hanfodol bod dysgwyr yn y sector DSW yn derbyn yr un lefel o ystyriaeth, cefnogaeth a chynllunio ar gyfer eu dyfodol â'u cyd-ddysgwyr academaidd.

Gan fod y sefyllfa'n newid o ddydd i ddydd, rydym wedi ceisio cadw'r briff hwn mor gyfoes â phosibl. Mae unrhyw ddiweddariadau pellach ar gael ar ein gwefan[8] neu dudalen Twitter[9].

[8] http://colegau.cymru/
[9] https://twitter.com/colegaucymru

ColegauCymru
CollegesWales

Ffôn
02920 522 500

E-bost
helo@colegaucymru.ac.uk

ColegauCymru
U7 Cae Gwyrdd
Greenmeadow Springs
Tongwynlais Caerdydd, CF15 7AB

Gwefan
www.colegau.cymru

Senedd Cymru
Y Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg
Ymchwiliad i effaith argyfwng Covid-19 ar blant a phobl ifanc yng Nghymru
COV 87
Ymateb gan: Undeb Cenedlaethol Myfyrwyr Cymru (UCM Cymru)

Welsh Parliament
Children, Young People and Education Committee
Inquiry into the impact of the Covid-19 outbreak on children and young people in Wales
COV 87
Response from: National Union of Students Wales (NUS Wales)

About NUS Wales

National Union of Students Wales (NUS Wales) is the representative body of more than 250,000 students in Wales. We work on behalf of 20 member students' unions on the issues that affect students in higher education and further education.

Student Financial Support

1. The NUS Coronavirus and Students Survey[1] found that 78% of students in Wales were worried about the impact of Covid-19 on their finances, while 73% were worried about how they would continue to afford rent. Almost half said the income of someone they depend on financially has been affected by the virus. 47% of students in work said they had lost income in some way; 16% had been furloughed, 11% had taken unpaid leave, 10% had had their hours reduced, and 10% had been made redundant. Following public health advice, many students have chosen to leave their term-time accommodation early to spend lockdown with their families. 25% of students told us they would like to be released from their accommodation contract early, but just 9% had been given the opportunity to do so. Students are continuing to bear the financial burden, but many have seen their finances adversely affected by the situation.

2. Most students cannot access existing government support schemes for Covid-19. The majority of full-time students are not entitled to receive Universal Credit, while the casual nature of student work has meant that a lot of students are ineligible for the furlough scheme. Part-time student work is often in sectors such as retail, hospitality and leisure, each of which have been greatly impacted by lockdown.

3. Welsh Government is currently advising students facing financial hardship because of Covid-19 to apply to their institution's hardship fund. Hardship funds are pots of money maintained by institutions that students can apply to if they are facing financial difficulties. They are finite funds designed to support a very limited number of students each academic year. Hardship funds become depleted throughout the academic year as awards are allocated to students. We therefore anticipate that hardship funds will already have been depleted before lockdown was announced. The Covid-19 crisis is an unprecedented situation that hardship funds are not designed for. Furthermore, many hardship funds are limited to full-time students with home status, so part-time and international students are unable to access them. We have heard anecdotal evidence of institutions fundraising to top up their hardship funds, indicating increased demand. Relying on fundraising and goodwill to support students through this crisis is unsustainable. The details of each HE institution's hardship

[1] https://www.nusconnect.org.uk/resources/covid-19-and-students-survey-report-wales

fund can be found in their annual fee and access plan; 2019/20 and 2020/21 allocations are set out in the following table:

Institution	Hardship Fund (£)		Anticipated student numbers supported		Funding per student (nearest £)	
	2019/20	2020/21	2019/20	2020/21	2019/20	2020/21
Aberystwyth[2]	200,000	200,000	320	280	625	714
Bangor[3]	201,500	150,000	Not listed	Not listed	N/A	N/A
Cardiff[4]	550,000	500,000	750	1,000	733	500
Cardiff Met[5]	150,000	150,000	400	300	375	500
GLLM[6]	12,000	12,000	55	55	218	218
NPTC[7]	6,000	6,000	10	10	600	600
Swansea[8]	323,000	431,144	1,100	900	294	479
USW[9]	570,000	570,000	700	600	814	950
UWTSD[10]	230,000	270,197	460	460	500	587
Wrexham Glyndŵr[11]	50,000	50,000	150	150	333	333

4. Recognising the significant financial pressures faced by students, the governments of Scotland and NI have announced hardship funds of £5 million[12] and £1.4 million[13] respectively, though more is expected for the latter. NUS Wales is calling for a £3 million hardship fund for Wales. The UK Government's package of support for the HE sector in England included the ability for institutions to reallocate widening participation resource to their hardship funds[14]. While this announcement acknowledged the need for immediate financial relief for students, removing money from widening participation budgets is a case of robbing Peter to pay Paul. Financial support for students facing hardship because of Covid-19 should not re-appropriated from funding streams designed to benefit vulnerable students.

5. We appreciate that Welsh Government is continuing to provide financial support to students in the form of maintenance grants and loans for HE students and the Education Maintenance Grant for FE students. Welsh-domiciled HE students receive a comparatively generous maintenance package to their peers across the rest of the UK, but it is important to note that many students at Welsh institutions are from other nations of the UK, or are EU or international students, and receive different living support arrangements entirely. Because governments across the UK are referring students to institutional hardship funds, it is not the nation where a student is domiciled, but where they live during their studies, which is determining access to financial relief.

2 https://www.aber.ac.uk/en/about-us/student-fees/
3 https://www.bangor.ac.uk/studentfinance/index.php.en
4 https://www.cardiff.ac.uk/study/undergraduate/tuition-fees/fee-and-access-plan
5 http://www.cardiffmet.ac.uk/study/finance/Pages/Fee-Plans.aspx
6 https://www.gllm.ac.uk/hepolicies/
7 https://www.nptcgroup.ac.uk/he-documents/
8 https://www.swansea.ac.uk/undergraduate/fees-and-funding/tuition-fees/tuition-fee-plan/
9 https://www.southwales.ac.uk/study/fees-and-funding/undergraduate/undergraduate-home/
10 https://www.uwtsd.ac.uk/finance/fee-plan/
11 https://www.glyndwr.ac.uk/en/Feesandstudentfinance/Undergraduatefees/
12 https://www.gov.scot/news/extra-hardship-payments-for-students/
13 https://www.belfastlive.co.uk/news/belfast-news/coronavirus-111m-funding-boost-northern-18276082
14 https://www.gov.uk/government/news/government-support-package-for-universities-and-students

2nd Floor, Cambrian Buildings
Mount Stuart Square
Cardiff CF10 5FL
t 0292 043 5390
e office@nus-wales.org.uk
www.nus.org.uk

Physical and Mental Health of Young People

6. We are concerned about the impact of Covid-19 on the mental health of learners at all levels of the post-16 education system. We have received reassurances from government and providers that support services are being adapted for online use.

7. We are working with Welsh Government and HEFCW respectively to determine how best to spend the £2 million each for mental health and well-being initiatives for the FE sector, and are awaiting news of the announced £2m for HE.

8. The mental health implications of Covid-19 on the general population are well documented and it is vital that students are not forgotten in any initiatives. One particular area of concern is those students who have been called into the front line of the crisis and the possibility of PTSD and other mental health impacts.

9. Any plan to return to face-to-face teaching and learning must put the safety of students and staff at the forefront.

Vulnerable and Disadvantaged Learners

10. The switch to online learning necessitated by Covid-19 has had a worryingly disproportionate effect on students from widening participation backgrounds. Students from poorer socio-economic backgrounds have been less able to access resources to facilitate their learning in an online environment. Factors such as poor/non-existent internet connectivity, a lack of appropriate technology such as laptops and tablets, and unsuitable learning spaces due to poor quality housing are contributing to an inferior educational experience for students from disadvantaged backgrounds across the post-16 sector.

11. There are a number of ways that students may not be able to complete their students to a satisfactory degree because of Covid-19. Students with caring responsibilities are dealing with additional duties because of the impacts of Covid-19 e.g. parents whose children's schools have been closed.

12. Students on placement or vocational courses are also disadvantaged by Covid-19. Many students have been unable to complete placements that count towards their final qualification. Some of these students are required to demonstrate certain achievements to satisfy requirements of Professional, Statutory and Regulatory Bodies (PSRBS). We are especially concerned about the financial impact on apprentices – arguably already disadvantaged by their Apprentice Minimum Wage and lack of access to student support.

13. It has been well reported that Covid-19 is having a disproportionate impact on people from BAME backgrounds. We expect this to have a knock-on effect on the attainment gap. Covid-19 has the potential to widen attainment gaps in general and widening participation activities should be ramped up by education institutions to recognise that the economic damage caused by Covid-19 will dissuade many potential students from disadvantaged backgrounds from pursuing further and higher education

14. It would be deeply unfair for students who have been unable to complete their education to a satisfactory degree because of the impacts of Covid-19 – often those from vulnerable backgrounds – to have to bear additional costs to complete their education at a later date.

2nd Floor, Cambrian Buildings
Mount Stuart Square
Cardiff CF10 5FL
t 0292 043 5390
e office@nus-wales.org.uk
www.nus.org.uk

nus wales
national union of students

Exams and Qualifications

15. We are broadly satisfied with the approach taken to exams and assessments for students in further education. However, there remains concerns around the provision of technical resources and access to broadband that remains a challenge for some. We are aware colleges are doing as much as they can to help, but we want to make sure that no one is falling through the gaps.

16. All Welsh HE providers have implemented 'safety net' or 'no detriment' policies which ensure that a student cannot achieve a grade lower than the average they were working to before lockdown, regardless of performance in exams and assessments. We endorsed this approach at the time and welcome institutions' willingness to recognise that Covid-19 will have varying levels of impacts on students depending on individual circumstances.

17. We are calling for any student who has been unable to complete their studies to an adequate degree to be able to either re-take the year at no extra cost, refund the cost of this year, or write off debt accrued for this year. It would be deeply unfair for students who have been affected by Covid-19 – often those from disadvantaged backgrounds – to have to pay more to complete their studies.

Higher Education

18. We share sector-wide concerns about the impact of Covid-19 on the sustainability of the higher education sector and support calls for additional government support to help safeguard higher education providers at this time.

19. It is incumbent on higher education providers to ensure that any return to face-to-face teaching and learning happens when it is safe to do so, and that student and staff safety is the number one priority. Institutions' financial health must not be put before the physical health of staff and students.

20. It is also vital that institutions are clear about the nature of the offer they are making to students. Students who have accepted offers must be allowed to defer or withdraw at any point if they are uncomfortable with the offer, whether online or in-person teaching is suggested. The same applies to accommodation offers, whether institution managed, private PBSA or other private accommodation.

2nd Floor, Cambrian Buildings
Mount Stuart Square
Cardiff CF10 5FL
t 0292 043 5390
e office@nus-wales.org.uk
www.nus.org.uk

nus wales
national union of **students**

I am writing to you as I am unable to attend the committee meeting and I want to ensure that you and your committee colleagues are sighted on the very real implications of the Covid Crisis on the post 16 sector in Wales.

FUNDING

It will impact on both FE and HE institutions; in FE we believe the Work Based Learning (WBL) funding is likely to be cut by about 5% in the coming academic year, which will have a consequential impact on the staffing levels. This will vary across FE instiututions as the impact will depend on the size of the WBL offer.

However the impact on HE, we believe, will be significant. UCU commissioned work from London Economics, looking at the potential impact on the finances of Welsh HEIs under-recrutment due to Covid 19. The conclusion is quite stark and please bear in mind that this is looking solely at students, HEIs have other income streams which will also be affacted. The report argues that

*"In particular, the analysis estimates that the combined direct, indirect and induced economic impacts of the activities of the 8 Welsh higher education institutions declines from **£4,591 million** to approximately **£4,347 million** (a reduction of approximately **£244 million**). In terms of employment losses, the reduction in institutional activity would be expected to result in approximately **2,545** job losses, of which approximately **1,230** occurring directly in higher education institutions, with a further **1,315** jobs lost throughout institutions' local, regional and national supply chains." (p16)*

HEFCW have shared with us a copy of their written submission so I won't repeat their figures.

We woud urge you and your colleagues to do whatever you can to raise this matter in the Senedd to ensure that the Welsh government do all they can to invest in post 16 and ready the sector to deal with the significant projected levels of unemployment in Wales, as a result of Covid19.

Engagement with the Government

UCU wishes to publicly thank the Minister and SHELL officials for their meaningful engagement throughout this difficult period. Working in Social Partnership in Wales has delivered genuine benefits to all the stake holders in post 16 sector education and training, in stark contrast to what I see happening to my colleagues who work in England.

In Wales, we agreed joint protocols for a return to FE on 15th with Colegau Cymru and the government officails have provided appropriate opportunities to comment and request amendments to that advice for both FE & WBL and HE guidance.

Structures have been created to ensure that work can be taken forward over the summer period to ready the sector for the start of the next academic year. We are confident that working in partnership as we have done thus far will produce effective and workable solutions for the post 16 sectro in Wales.

Engagement with Employers

As I've said previously, we now have 45 protocols in place for a safe return to the workplace in FE to allow staff to help students complete their licence to practice assessment. Those protocols are based in articulating what the various health and safety regulation require of employers and ensuring that students and staff have access to information and explanations aboiut the safe systems of working being introduced in the FE sector.

In the post 16 space we are discussing the continuity of learning with officials, institutional reps, Universities Wales, NUS, HEFCW, Colegau Cymru, QAA, NTfW, Learnihg and Work and Careers Wales. UCU are confident that the government are responding in a timely manner, given the uncertainty that exists abpout the health implications of Covid and the Test Trace and Protect policy of Welsh Government.

As yet we have received no notices of compulsory redunacy from any of the post 16 employers in Wales. Only one institution, Cardiff University, has tabled a request to consider cuts to terms and conditions to achive cost savings in the coming financial year. We are expecting, that once recruitment figures are known in late October that there will be a raft of redundancy notices issued to the trade unions.

In Summary

It feels like the calm before the storm. There are significant challenges facing the sector, we must find the finance to invest in the post 16 sector to ensure the post 16 sector in Wales can play a full role in a Welsh economic recovery. One important lesson from all this that we woud like to the committee to consider is that the government must put digital capacity, literacy and provion of equipment front and centre of its spening in the next budget round.

Julie Morgan AS/MS
Y Dirprwy Weinidog Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol
Deputy Minister for Health and Social Services

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

MA/JM/1782/20

8 Mehefin 2020

Annwyl Lynne

Diolch am eich llythyr dyddiedig 12 Mai i'r Gweinidog Addysg a minnau yn dilyn ein presenoldeb yn sesiynau'r Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg yn ddiweddar. Rydw i'n ymwybodol bod y Gweinidog Addysg hefyd yn ymateb i'ch llythyr felly byddaf yn mynd i'r afael â'r materion sy'n dod o dan fy mhortffolio i, gan dderbyn y bydd rhywfaint o orgyffwrdd rhwng y ddau.

Cyn troi at y pwyntiau a godwyd yn eich llythyr, rydw i'n ymwybodol bod rhai camau y gwnes i a'r Gweinidog Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol gytuno i'w cymryd ar unwaith yn dilyn y cyfarfod. Rydw i wedi mynd i'r afael a'r pwyntiau rydw i'n gyfrifol amdanynt yn y nodyn sydd wedi'i atodi i'r llythyr hwn. Bydd y Gweinidog yn darparu ymateb ar wahân i'r Pwyllgor ynglŷn â'r adroddiad ar farwolaethau annisgwyl ar ôl i ni ystyried yr wybodaeth a gawn gan Uned Gyflawni'r GIG.

Mae Llywodraeth Cymru mewn cysylltiad rheolaidd â Phenaethiaid Gwasanaethau Plant, Partneriaid yn y Trydydd Sector a'r Byrddau Diogelu rhanbarthol sy'n gweithio mewn ffyrdd arloesol i gefnogi plant a phobl ifanc ac i helpu plant sy'n wynebu risg yn ystod y cyfnod hwn. Rydyn ni wedi cael ein sicrhau bod Gwasanaethau Cymdeithasol Plant mewn cysylltiad â'r holl blant a phobl ifanc maen nhw'n eu cefnogi. Mae natur ac amlder y cyswllt sydd ganddynt â theuluoedd yn seiliedig ar asesiad risg sy'n cael ei adolygu'n rheolaidd, ac fe gynhelir ymweliadau wyneb yn wyneb a/neu gyswllt dros y we fel y bo hynny'n briodol ar sail pob achos yn unigol. Yn gyffredinol, mae awdurdodau wedi nodi sefyllfa sefydlog yng nghyswllt y rhan fwyaf o'u gwasanaethau a sefydlogrwydd y gweithle.

I helpu adrannau gwasanaethau cymdeithasol awdurdodau lleol a'u partneriaid, fe wnaethom ni gyhoeddi Canllawiau Gweithredol ar gyfer Gwasanaethau Cymdeithasol Plant ar 21 Ebrill. Yn y canllawiau hyn rydyn ni'n nodi, os teimlir bod angen gweld plentyn yn ffisegol oherwydd lefel y risg mae'r plentyn yn ei hwynebu, dylai hyn ddigwydd yn unol â chanllawiau Iechyd Cyhoeddus Cymru ar gadw pellter cymdeithasol neu gyfarpar diogelu personol lle bo hynny'n briodol. Roedd y canllawiau hefyd yn nodi y dylai ymweliadau diogelu statudol â phlant ar y Gofrestr Amddiffyn Plant barhau i gael eu cynnal bob 10 diwrnod gwaith o leiaf. Os penderfynir, ar ôl cynnal asesiad risg, bod modd bodloni'r gofyniad hwn drwy gyswllt o bell/dros y we ar gyfer rhai plant sydd ar y Gofrestr Diogelu

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400
Gohebiaeth.Julie.Morgan@llyw.cymru
Correspondence.Julie.Morgan@gov.wales

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

Plant, rhaid i'r rheolwr gytuno â'r penderfyniad hwn a chofnodi'r rhesymeg ar gyfer hynny. Rydyn ni wedi bod yn glir y dylai risgiau pob achos gael eu hadolygu'n gyson, o leiaf unwaith yr wythnos. Bwriad y cyngor hwn yw y dylid parhau i gael cyswllt wyneb yn wyneb â phlant sy'n wynebu risg lle bynnag y bo hynny'n bosibl, a dylai cyswllt o bell fod yn eithriad yn amodol ar asesiad risg.

Cafwyd gostyngiad nodedig yn nifer yr atgyfeiriadau diogelu oedd yn ymwneud â phlant sy'n wynebu risg ar ddechrau'r cyfnod o gyfyngiadau symud. Rydyn ni wedi cyhoeddi gwefan ar riportio pryderon ac mae Datganiad Ysgrifenedig a dau ddatganiad i'r wasg wedi cael eu cyhoeddi hefyd, er mwyn annog pawb i riportio pryderon. Ar yr un pryd, mae'r Byrddau Diogelu a'r awdurdodau lleol wedi anfon negeseuon at ymarferwyr a chyfathrebiadau sy'n delio â'r cyhoedd i annog pobl i riportio pryderon. Mae Llywodraeth Cymru hefyd yn parhau i roi arian i NSPCC Childline a llinell gymorth MEIC er mwyn sicrhau bod plant yn gallu siarad â rhywun os ydyn nhw'n cael eu niweidio. Mae gwybodaeth gan Benaethiaid Gwasanaethau Plant a'r Byrddau Diogelu yn ein sicrhau ni bod cyfradd yr atgyfeiriadau diogelu yng nghyswllt plant sy'n wynebu risg yn cynyddu'n raddol.

Yn Lloegr mae Llywodraeth y DU wedi gwneud newidiadau dros dro i ddeg set o reoliadau gofal cymdeithasol plant er mwyn caniatáu mwy o hyblygrwydd i awdurdodau lleol a darparwyr yn ystod COVID-19, drwy Offeryn Statudol 445. Rydym yn pryderu am effaith newidiadau o'r fath ar ddiogelu ac ar hawliau plant, felly nid oes gennym unrhyw gynlluniau i ddiwygio rheoliadau yng Nghymru. Nid yw awdurdodau lleol wedi bod yn galw ar Lywodraeth Cymru i wneud diwygiadau i reoliadau - yn wir, o'r adborth hyd yma, mae awdurdodau lleol yn awyddus i reoli gwasanaethau o fewn yr hyblygrwydd sydd ganddynt, ac yn unol â chanllawiau Llywodraeth Cymru.

Ar 14 Mai, fe wnaethom gyhoeddi ein diffiniad wedi'i fireinio ar gyfer 'plant agored i niwed' yng nghyswllt lleoliadau addysgol neu leoliadau gofal plant (https://llyw.cymru/plant-agored-i-niwed-diogelu-y-coronafeirws). Rydyn ni wedi nodi'r disgwyliad ar gyfer plant a phobl ifanc sydd â gweithiwr cymdeithasol a phlant sydd â datganiad o anghenion addysgol arbennig, yn ogystal â'r hyblygrwydd ychwanegol ar gyfer plant agored i niwed eraill sydd ar ffiniau gofal a chymorth, os yw'r ysgol neu'r gwasanaethau cymorth i deuluoedd yn gwybod eu bod yn agored i niwed. Dylai'r ysgol a'r awdurdod lleol bennu'r disgresiwn hwn ar sail pob achos yn unigol.

Ers 11 Mai, rydyn ni wedi cyhoeddi'r ystadegau presenoldeb mewn lleoliadau addysgol yn wythnosol (https://llyw.cymru/presenoldeb-mewn-lleoliadau-awdurdod-lleol-yn-ystod-y-pandemig-coronafeirws-covid-19-11-i-15-mai-2020-html?). Mae cynnydd cyson wedi bod yn nifer y plant a phobl ifanc sy'n cael mynediad at ddarpariaeth mewn ysgolion. Fodd bynnag, rydyn ni'n parhau i weithio gydag awdurdodau lleol i gynyddu lefelau presenoldeb plant agored i niwed mewn hybiau ac i sicrhau eu bod yn cael cymorth yn y modd mwyaf priodol yn unol â'u hanghenion.

Yn ogystal â hyn, rydyn ni wedi dechrau casglu data gan awdurdodau lleol yn wythnosol mewn cysylltiad â gwasanaethau cymdeithasol plant yn ystod y cyfyngiadau symud. Caiff y rhain eu hateb naill ai gan ddefnyddio ymateb goleuadau traffig neu drwy nodi a yw'r lefel wedi cynyddu, lleihau neu aros yr un fath o'i gymharu â'r wythnos neu'r flwyddyn flaenorol. Gofynnir i awdurdodau lleol ddarparu ciplun o'u gwasanaethau ar y diwrnod maen nhw'n llenwi'r ffurflen.

Wrth i ni symud ymlaen at gynyddu gweithrediad mewn ysgolion, bydd y ddarpariaeth i blant agored i niwed yn dal yn flaenoriaeth ac mae'r ystyriaethau hyn yn flaenllaw yn ein gwaith.

Mae gwasanaethau cymorth ac ymyrraeth gynnar, fel Teuluoedd yn Gyntaf a Dechrau'n Deg, wedi symud ymlaen yn gyflym at fodel gweithredu newydd yn dilyn y cyfyngiadau symud. Er bod rhywfaint o gymorth wyneb yn wyneb ar gael, mae gofynion cadw pellter cymdeithasol yn cyfyngu ar hyn (fel y dylai); ac mae cymorth yn cael ei ddarparu mewn amrywiaeth o ffyrdd, gan gynnwys gwasanaethau ar-lein, cyfryngau cymdeithasol, cyfleusterau sgwrsio mewn grŵp, a galwadau ffôn a fideo. Mae gwasanaethau wedi bod yn arloesol o ran eu dull o sicrhau bod teuluoedd yn cael cymorth yn ystod y cyfnod hwn.

Rydw i'n cytuno y bydd camau i gefnogi llesiant ac iechyd meddwl ein plant yn dal yn allweddol i bob un ohonom, ac rydw i'n croesawu bwriad y Pwyllgor i barhau i ganolbwyntio ar gefnogi llesiant ac iechyd corfforol a meddyliol ein plant a'n pobl ifanc.

Nodaf fod y Pwyllgor yn bwriadu cynnal sesiwn ar gyfer rhanddeiliaid allweddol i drafod llesiant corfforol a meddyliol ar 9 Mehefin ac rydw i'n aros am ragor o ohebiaeth am eich canfyddiadau

Hoffwn sicrhau'r Pwyllgor fod yr Hawliau Plant a Phobl Ifanc a nodir yng Nghonfensiwn y Cenhedloedd Unedig ar Hawliau'r Plentyn (CCUHP) yn parhau i fod yn ganolog i'r broses gwneud penderfyniadau yn Llywodraeth Cymru, yn enwedig yn ystod y cyfnod anodd hwn.

Yng nghyswllt Bil y Coronafeirws, mae'n wir na chynhaliwyd Asesiad o'r Effaith ar Hawliau Plant fel rhan o baratoi'r bil hwn, gan ystyried bod y bil wedi'i lunio gan Lywodraeth y DU a'i basio drwy Senedd y DU. Oherwydd hynny, dibynnwyd ar asesiadau effaith Llywodraeth y DU, ac roedd y prawf teulu yn un o'r rhain. Cafodd dogfen yn cynnwys crynodeb o effeithiau ei pharatoi yng nghyswllt y Bil hefyd, sydd wedi cael ei chyhoeddi ar wefan Senedd y DU (https://publications.parliament.uk/pa/bills/cbill/58-01/0122/Coronavirus%20Bill%20Impact%20Assessment%20final%203.pdf).

Rydyn ni, ynghyd â Senedd y DU, wedi gorfod mynd ati'n gyflym iawn i leihau lledaeniad y feirws Covid-19 yng Nghymru. Mae Erthygl 6 y CCUHP, yr hawl i fyw, wedi bod yn flaenllaw yn ein gweithredoedd yn ystod yr argyfwng iechyd cyhoeddus hwn.

Y mesur diogelu pwysicaf o ran hawliau plant oedd yr ymrwymiad a wnaed, a'i roi mewn cyfraith, y byddai'r rheoliadau'n cael eu hadolygu bob tair wythnos, oedd yn golygu eu bod yn cael eu hadolygu'n barhaus i bob pwrpas. Mae hyn wedi golygu bod modd nodi unrhyw effeithiau anghymesur a mynd i'r afael â nhw yn gyflym.

Wrth i ni symud ymlaen, a drwy gydol y pandemig hwn, mae swyddogion Llywodraeth Cymru yn gwneud yn siŵr bod gwaith sy'n cael ei wneud yn dilyn Deddf y Coronafeirws 2020 i ddechrau, yn asesu'r effaith ar hawliau plant a nodir yn y CCUHP. Rydyn ni'n disgwyl i unrhyw Reoliadau neu Gyfarwyddiadau ar gyfer Cymru a wneir o dan Ddeddf y Coronafeirws 2020 fod yn amodol, i'r graddau mwyaf posibl, ar yr ystod lawn o asesiadau effaith sy'n ofynnol yng Nghymru.

Mae hefyd angen i ni gydnabod nad yw un ateb bob amser yn addas i bawb. Mae asesiadau effaith sy'n gysylltiedig â phenderfyniadau ynghylch Covid-19 wedi gorfod bod yn hyblyg, gyda swyddogion yn defnyddio eu synnwyr cyffredin a'u crebwyll i bennu a yw penderfyniadau yn berthnasol i blant a phobl ifanc ac i ba raddau maen nhw'n debygol o effeithio arnynt. O ganlyniad i hyn, mae arferion ychydig yn wahanol wedi cael eu defnyddio.

Er enghraifft, un dull yn y Gyfarwyddieth Addysg oedd datblygu Asesiad Integredig trosfwaol o Effaith Covid-19 yn seiliedig ar yr holl benderfyniadau sy'n deillio o'r penderfyniad i ddechrau gwyliau'r Pasg yn gynharach. Cafodd grŵp Asesiad Effaith Integredig (AEI) ei roi

at ei gilydd, a oedd yn cynnwys penderfynwyr, a thempled a ddatblygwyd i gyfweld pob un o'r penderfynwyr. Mae cynnwys y templedi hyn yn rhan o sylfaen dystiolaeth yr AEI. Mae un arweinydd swyddogol o'r tîm Gofal Plant wedi bod yn y grŵp AEI, ond mae wedi defnyddio dull AEI trosfwaol tebyg sy'n seiliedig ar y penderfyniad i atal y gofal plant a gynigir dros dro, a blaenoriaethu darpariaeth gofal plant i blant gweithwyr allweddol a phlant agored i niwed. Mae Addysg a Gofal Plant wedi bod yn gweithio gyda'i gilydd felly mae eu Hasesiadau Effaith Integredig yn debyg o ran arddull ar y cyfan.

Rydw i hefyd yn ymwybodol o'r anawsterau rydyn ni'n eu hwynebu ar hyn o bryd o ran ymgysylltu â phlant a phobl ifanc ynglŷn â phenderfyniadau sydd wedi effeithio arnyn nhw yn sgil y pandemig. Roedd angen gwneud penderfyniadau'n gyflym er mwyn cadw plant a phobl ifanc yn ddiogel ac, felly, nid yw Erthygl 12 wedi cael ei rhoi ar waith.

Er mwyn helpu i fynd i'r afael â hyn, gofynnais am gynnal arolwg i fynd ati'n rhagweithiol i ofyn am farn plant a phobl ifanc am Covid-19 a'r newidiadau sydd wedi codi yn sgil y pandemig.

Datblygwyd 'Y Coronafeirws a Fi' mewn partneriaeth â Chomisiynydd Plant Cymru, Plant yng Nghymru a'r Senedd Ieuenctid, gyda mewnbwn cryf gan y plant a'r bobl ifanc eu hunain. Mae eisoes yn darparu data cyfoethog am yr hyn sy'n bwysig i blant a phobl ifanc. Mae dros 23,700 o ymatebion wedi dod i law.

Ni yw'r cyntaf o Lywodraethau'r DU i fynd ati'n rhagweithiol i ofyn am farn plant a phobl ifanc. Drwy'r arolwg ar-lein hwn, rydyn ni'n clywed barn a safbwyntiau plant a phobl ifanc am y pandemig hwn ac yn gwrando arnynt. Bydd yr ymatebion i bob cwestiwn yn yr arolwg (sydd i gyd yn ymwneud ag Erthyglau penodol o'r CCUHP), yn ffynhonnell gyfoethog o wybodaeth ar gyfer timau polisïau penodol yn Llywodraeth Cymru, ac yn helpu i roi sail i benderfyniadau parhaus yng nghyswllt Covid-19.

Does dim amheuaeth bod yr argyfwng hwn wedi cael effaith ar blant a phobl ifanc ac rydyn ni wedi gorfod gwneud penderfyniadau anodd ynglŷn â chael cydbwysedd o ran cadw plant yn ddiogel yn erbyn effaith y cyfyngiadau symud. Er gwaethaf yr anawsterau hyn, rydw i wedi cael fy sicrhau bod hawliau plant wedi bod yn uchel ar yr agenda. Mae amddiffyn hawliau plant a chefnogi plant yn ystod y cyfnod hwn wedi bod yn sbardun yn Llywodraeth Cymru, a dyna pam rydw i'n edrych ymlaen at weld y Pwyllgor yn cyhoeddi ei adroddiad ar ei ymchwiliad i hawliau plant yng Nghymru maes o law.

Fel rhan o'n hymateb i'r feirws, rydyn ni wedi sicrhau bod amrywiaeth o gymorth ar gael i fusnesau ar draws Cymru, gan gynnwys darparwyr gofal plant. Mae ystod o gynlluniau pwrpasol ar gael ar gyfer gwahanol rannau o'r economi, ac rydyn ni'n gwerthfawrogi y gall ceisio eu deall beri dryswch. I helpu gyda hyn, rydyn ni wedi darparu canllawiau ar ba gymorth sydd ar gael i ddarparwyr gofal plant ar ein gwefan (https://llyw.cymru/cymorth-i-ddarparwyr-gofal-plant-y-coronafeirws-covid-19?)

Gan ystyried yr amrywiaeth o fodelau gweithredu ledled y sector, ni fydd pob lleoliad yn gallu cael mynediad at bob cynllun. Rydyn ni wedi bod yn siarad â chyrff ymbarél y sector am eu pryderon, ac rydyn ni'n ystyried y rheini wrth feddwl am sut a phryd rydyn ni am alluogi'r sector i ailgychwyn. Er y bydd penderfyniadau ynglŷn â hyn yn seiliedig ar y data a'r dystiolaeth o ran y feirws a'i ledaeniad, rydyn ni'n cydnabod y bydd cynaliadwyedd ariannol lleoliadau unigol yn hollbwysig o ran pryd a sut gallant ddechrau cynyddu eu gweithrediadau. Mae trefniadau ar gyfer y Cynnig Gofal Plant a Chynllun Cymorth Gofal Plant y Coronafeirws yn y dyfodol hefyd wedi'u cysylltu'n agos â phenderfyniadau sy'n ymwneud ag ailgychwyn y sector, ac rydyn ni'n ymwybodol y bydd angen eglurder ynglŷn â hyn ar leoliadau cyn gynted â phosibl.

Mae penderfyniad Llywodraeth y DU i ymestyn y Cynllun Cadw Swyddi drwy gyfnod y Coronafeirws hefyd yn ffactor o ran ei ffordd o feddwl, ac rydyn ni'n pwyso am ragor o fanylion ar sut bydd hyn yn gweithio wrth i wasanaethau ddechrau adfer. Mae angen dull hyblyg o ran gallu cofrestru staff ar absenoldeb ffyrlo, yn y sector gofal plant yn enwedig.

Rydw i'n gobeithio y bydd yr wybodaeth hon yn ddefnyddiol i'r pwyllgor.

Yn gywir

Julie Morgan AS/MS
Y Dirprwy Weinidog Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol
Deputy Minister for Health and Social Services

Atodiad

Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg: 5 Mai 2020

Pwyntiau gweithredu a gofnodwyd gan y Clerc:

Cytunodd y Gweinidog Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol i ysgrifennu at y Pwyllgor unwaith y byddai'r adroddiad ar farwolaethau annisgwyl yn ystod dechrau'r pandemig Covid-19 yng Nghymru ar gael a bod Llywodraeth Cymru wedi cael cyfle i ystyried yr adroddiad.

• Y Gweinidog Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol i ymateb ar wahân.

Cytunodd y Dirprwy Weinidog Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol i ddarparu gwybodaeth ar faint o'r gefnogaeth a ddarperir gan Lywodraeth Cymru trwy Gronfa Ymateb COVID-19 y Trydydd Sector a Chronfa Gwydnwch y Trydydd Sector a weinyddir gan WCVA sy'n cael ei thargedu at blant a phobl ifanc. Cytunodd y Dirprwy Weinidog hefyd i egluro pa arian oedd ar gael ar gyfer gwasanaethau'r trydydd sector os oedd parhad i'r gwaith presennol a beth yw cyllid ychwanegol.

• Mae ein Cronfa Ymateb COVID-19 Trydydd Sector newydd gwerth £ 24m yn darparu cefnogaeth yn seiliedig ar anghenion sefydliadau'r Trydydd Sector. Mae swyddogion yn gweithio gyda WCVA i sicrhau bod pob sefydliad ledled Cymru sy'n darparu gwasanaethau hanfodol yn gallu cyrchu'r arian.

• Ar 22 Mai roeddem wedi cefnogi nifer o sefydliadau a nododd eu bod yn cefnogi naill ai plant a theuluoedd neu ieuenctid:

- Cronfa Argyfwng gwasanaethau gwirfoddol - mae 10 sefydliad wedi gwneud cais am £ 425k o gefnogaeth, ac o'r rhain, talwyd 4 i gyfanswm o £ 3238k

- Cronfa Gwydnwch y Trydydd Sector - mae 5 sefydliad wedi gwneud cais am £ 214k

Cytunodd y Dirprwy Weinidog i ddarparu cynrychiolwyr gofalwyr i ddarparu'r amserlenni adrodd ar gyfer y grŵp tasg a gorffen a gyhoeddwyd yn ddiweddar sy'n ystyried anghenion penodol ystod eang o ofalwyr yn ystod ac yn dilyn pandemig Covid-19 .

- O ran yr amserlenni adrodd, rydym wedi sefydlu grŵp bach, y mae ei waith yn brin o amser, gyda'r aelodaeth wedi cytuno â Chynghrair Gofalwyr Cymru. Ei bwrpas yw rhannu pryderon gofalwyr, gan gynnwys gofalwyr ifanc ac oedolion ifanc sy'n ofalwyr yn ystod y sefyllfa bresennol o ran coronafirws. Mae tri sefydliad gofalwyr cenedlaethol, gan gynnwys Ymddiriedolaeth Gofalwyr Cymru sy'n arwain ar gynrychioli gofalwyr ifanc, yn gweithio gyda swyddogion i gytuno ar gamau perthnasol / priodol. Nid oes unrhyw amserlenni adrodd ffurfiol gan bod i'r grŵp gwrdd yn wythnosol i ystyried cynnydd ar weithgaredd y cytunwyd arno, trafod tystiolaeth o bryderon newydd sy'n deillio o adborth gofalwyr, a bydd yn cynorthwyo gyda chynllunio eitemau agenda yn y dyfodol ar gyfer Grŵp Cynghori Gweinidogol y Gofalwyr.

- Y prif fecanwaith ar gyfer ystyried a thrafod materion sy'n effeithio ar bob oed o ofalwr yw'r Grŵp Cynghori Gweinidogol Gofalwyr (MAG) a grëwyd yng nghanol 2018. Mae'n dwyn ynghyd gynrychiolaeth o bob rhan o gyrff statudol, y Comisiynwyr annibynnol,

byrddau iechyd lleol, sefydliadau gofalwyr cenedlaethol, y byd academaidd, Gofal Cymdeithasol Cymru ac eraill, gan gynnwys swyddogion Llywodraeth Cymru. Cadeirydd y grŵp yw Mr Arwel Ellis Owen, a benodwyd ym mis Ionawr 2020. Cyfarfu'r grŵp yn fwyaf diweddar ar 23 Ebrill ac rwy'n bwriadu cynnal cyfarfod arall yn ystod y fisoedd nesaf, a fydd yn cynnwys edrych ar sut y gallwn weithio gyda'r aelodaeth i helpu a chefnogi gofalwyr ifanc ymhellach.

- Cynhaliodd y grŵp Ymgysylltu, a fydd yn gweithio ochr yn ochr â'r MAG Gofalwyr, gyfarfod rhagarweiniol cychwynnol o fwyafrif ei aelodau newydd ganol mis Ionawr. Mae Cylch Gorchwyl y grŵp hwn wedi'i ddrafftio ond nid ydynt wedi cael eu hadolygu'n ffurfiol a'u cytuno gan aelodau. Mae gofalwyr ifanc yn aelodau allweddol o'r grŵp hwn, gyda chynrychiolwyr yn dod o'r Rhwydwaith Gofalwyr Ifanc, ynghyd â Chyngor Ieuenctid 'Carers Trust Wales'. Mae swyddogion mewn trafodaethau gydag Ymddiriedolaeth Gofalwyr Cymru ynghylch cynllunio ar gyfer cyfarfod nesaf y grŵp hwn.

- Yn dilyn ymarfer cynnig cystadleuol yn 2019 dyfarnwyd cyfanswm o £ 8.2m i gefnogi 32 prosiect trwy flwyddyn gyntaf Grant Trydydd Sector Gwasanaethau Cymdeithasol tair blynedd 2020-23. Dyfarnwyd grantiau ar sail ddangosol ar gyfer 2021-22 a 2022-23 a chânt eu cadarnhau pan gytunir ar gyllidebau Llywodraeth Cymru ar gyfer y blynyddoedd hynny. O'r 32 prosiect sy'n cael eu cefnogi, nododd naw â gwerth grant o 30% o'r cyllid sydd ar gael, yn eu cais y byddai eu prosiect o fudd i Blant a Phobl Ifanc. Bydd chwe phrosiect arall yn cefnogi Plant a Phobl Ifanc fel rhan o grŵp cleientiaid ehangach ar gyfer eu prosiectau. Mae hyn yn golygu y bydd dros 50% o'r cyllid grant yn cefnogi prosiectau sydd o fudd i Blant a Phobl Ifanc naill ai'n gyfan gwbl neu'n rhannol.

- Mae Llywodraeth Cymru yn parhau i ddarparu cyllid o £ 550,000 yn 2020-21 i ariannu elfen "Cynnig Gweithredol" yr Ymagwedd Genedlaethol at Eiriolaeth Statudol i Blant a Phobl Ifanc (NASA) i alluogi awdurdodau lleol i ddarparu dull cyson cenedlaethol o eirioli.

- Mae'r gwasanaeth ChildLine yn darparu gwasanaeth cyfrinachol 24 awr am ddim i bobl ifanc nes eu bod yn 19 oed yn y DU. Mae Llywodraeth Cymru wedi darparu cyfraniad o £ 90,000 yn 2020-21 i gefnogi'r NSPCC i gyflawni'r prosiect ChildLine, sy'n cefnogi agenda strategol Llywodraeth Cymru ar gyfer gwasanaethau cymdeithasol.

- Mae MEIC yn wasanaeth llinell gymorth ddwyieithog gyfrinachol, anhysbys a rhad ac am ddim a ariennir gan Lywodraeth Cymru ar gyfer plant a phobl ifanc hyd at 25 oed yng Nghymru sy'n darparu gwybodaeth, cyngor defnyddiol ac angen cymorth ac maent ar agor 8am - hanner nos, 7 diwrnod yr wythnos, erbyn ffôn, testun SMS a negeseuon gwib. Mae Llywodraeth Cymru wedi darparu cyllid o £ 535,989 i barhau â'r gwasanaeth hyd at Fawrth 2021.

- Ar hyn o bryd mae Llywodraeth Cymru mewn trafodaethau gyda Pro-Mo Cymru sy'n cyflwyno MEIC i sefydlu a oes angen unrhyw beth i sicrhau bod y gwasanaeth MEIC yn gallu diwallu anghenion pobl ifanc yng Nghymru yn llawn ar gyfer yr ymateb ar unwaith i Covid-19.

`

CYPE(5)-16-20 – Papur i'w nodi 2

Senedd Cymru
Y Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg
—
Welsh Parliament
Children, Young People and Education Committee

Kirsty Williams AS, y Gweinidog Addysg

Dyddiad | Date: 18 Mehefin 2020

Pwnc | Subject: **Diweddariad ar y rhaglen ddiwygio Anghenion Dysgu Ychwanegol**

Annwyl Kirsty,

Fe fyddwch yn ymwybodol bod gan y Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg ddiddordeb parhaus yn y rhaglen ddiwygio sydd ar y gweill i gefnogi plant a phobl ifanc sydd ag Anghenion Dysgu Ychwanegol.

Rydym yn cydnabod y bydd amryw ffrydiau gwaith yn eich portffolio wedi'u haddasu o reidrwydd, er mwyn rheoli'r ymateb brys i'r pandemig Covid-19. Serch hynny, rydym yn ymwybodol o'r camau pwysig sy'n dal i fod angen eu cymryd er mwyn rhoi'r diwygiadau sy'n deillio o Ddeddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r Tribiwnlys Addysg (Cymru) 2018 ar waith, a byddem yn ddiolchgar o gael y canlynol:

- diweddariad ar yr amserlenni ar gyfer rhoi camau nesaf y diwygiadau Anghenion Dysgu Ychwanegol ar waith, a
- syniad o ran a fyddwch yn cyhoeddi ymateb i'r pwyntiau a godwyd yn yr ymgynghoriad y llynedd ar y Cod Drafft Anghenion Dysgu Ychwanegol, cyn gosod y fersiwn derfynol gerbron y Senedd.

Yn gywir,

Lynne Neagle AS
Cadeirydd

Croesewir gohebiaeth yn Gymraeg neu Saesneg | We welcome correspondence in Welsh or English.

Senedd Cymru
Bae Caerdydd, Caerdydd, CF99 1SN
SeneddPPIA@senedd.cymru
0300 200 6565

Welsh Parliament
Cardiff Bay, Cardiff, CF99 1SN
SeneddCYPE@senedd.wales
0300 200 6565

CYPE(5)-16-20 – Papur i'w nodi 3

Further evidence from the All Wales Heads of Children's Services for the Children, Young People and Education Committee

Further to the above committee meeting on Monday, May 18th, 2020 in relation to the response of Local Authority Children's Services during the COVID-19 pandemic, and in particular since the start of the lockdown period, we provide the following information at the request of the committee members. The committee requested further information in relation to the contact that Local Authorities are routinely having with children and young people within their areas.

The following information is a collective response and not specific to one Local Authority.

From the start of lockdown, Children's Services in Local Authorities have continued to function by seeing children, carrying out assessments, undertaking safeguarding investigations and embraced digital technology - much of which was an enhancement of work that had previously been started. It has not been our experience that children have not been seen, and our social workers have been extremely determined to ensure that children have still been seen during this period. One local authority reports that over 1000 face to face visits had been undertaken to children and young people by social workers between the start of lockdown and mid-May and this continues to increase daily. This is a common picture across Wales.

This is replicated at all levels of services within children's social care including our Youth Justice Services, early help and prevention, family support and youth services, with staff embracing the new ways of working which they had to adapt to very quickly. It is also clear that the COVID-19 pandemic has been an extremely stressful and anxious time for children, young people and families that we have been supporting. It is our view that children's services staff have gone over and above to meet our statutory duties as well as provide additional emotional and practical support when many partner agencies have withdrawn from face to face contact. Our teams have been determined that children, young people and their families would be seen and supported, and they have found innovative ways to continue to keep children and young people safe in these unprecedented times.

Arrangements for contact during lockdown have been developed within the context of clear guidance published by Welsh Government. The key messages on contact advised:

- Face to face contact arrangements for seeing children is no longer advised and safe alternative contact arrangements should be made
- In the majority of cases, face to face contact between social workers and families should be suspended
- The frequency of contact with children, care leavers, families and carers should not be reduced unless there are grounds to reduce the frequency of contact based on information about the care needs of the child
- Ensuring that children at risk are safeguarded and continue to be protected however is of paramount importance
- Local authorities and social workers will need to make informed, professional judgements about visiting children at risk, which balance risks to children, care leavers, families and carers and risks to the workforce
- Alternative arrangements that comply with the safe distancing advice, utilising digital and virtual means where appropriate should continue in line with Public Health Wales advice on social distancing
- Court ordered contact arrangements should be assessed on a case by case basis taking into account a range of factors including the UK government's social distancing guidance and the needs of the child. It may not be possible, or appropriate for the usual face to face contact to happen at this time and keeping in touch will, for the most part, need to take place virtually

Local Arrangements

Statutory requirements have formed our baseline standards for seeing children and contact frequency. In addition each case is considered on its own level of risk, the care and support plan for the child, their wishes and best interests, ensuring their wellbeing and working in partnership with parents, carers and other professionals. The reality is that the use of digital media has facilitated increased levels of contact during the pandemic.

Challenges and creative solutions

Regular telephone contact is being made with children and families. Direct messaging by text or 'What's App' is being widely used with older children and care leavers and there has been extensive work done to ensure that children and young people have access to the appropriate digital technology in order to keep in contact, including examples across Wales of purchasing iphones and ipads and extra minutes and data.

Staff have had 'What's App' deployed on work issued phones so that they can ask families to show them around their homes where they attend a property but cannot safely enter, for example when a family report to be self-isolating, as well as speaking directly to the children in those properties. Social workers have also worked with parents to enable them to make contact with their children with appropriate safeguards in place, and this includes parents recording messages/reading bedtime stories for their children where appropriate.

Young people have reported very positive experiences e.g.

- One 14 year old stated that they enjoyed learning from home as they gets to spend more time with their carers, getting to take breaks when they want, eat the food they like and complete school work at their own pace
- One 15 year old stated that they were glad that there was a lockdown as it means that their family is safe.
- A care leaver wanted to praise their Personal advisor as she 'had rang me every day to make sure that I'm ok - she is amazing'
- Two young siblings have flourished in their foster home during this period and report that they 'love being outdoors all the time with X (foster father) and learning to build dens and climb trees. We have sent you photos of our adventures'

Working with schools

We have worked with schools to identify vulnerable learners that can access the care hubs. This has provided and additional layer of welfare checks and support for vulnerable children. Social workers have identified high risk cases across their caseloads and worked with families to offer support through the school hubs. Where families have chosen not to accept this offer, this has informed decisions about increasing contact with those families using the resources of social workers, support workers and social care workers within Children's Services

Risk based approach to supporting face to face contact

Our initial approach was to replace all face to face supervised contact with digital platforms. This has been continually reviewed and a number of authorities have developed a risk based framework to identify cases where it is appropriate and safe to support face to face contact. We continue to review our approach within the context of national guidance, the needs of individual children and families and ensuring the safety of our workforce through the appropriate supply and use of PPE.

The examples that follow portray the work that has been undertaken across Wales, and provide committee members with a flavour of the work that has continued;

- There have been examples of outstanding pieces of work to ensure that the final contact between birth parents and their children took place before adoption, and similarly, excellent work to begin introductions and move children to their forever home during the pandemic by undertaking detailed risk assessments so as to ensure that there are no delays created for the child.
- A young person who had to move placement during lockdown has been visited face to face by their social worker on a daily basis in their new placement
- Social workers have undertaken many home visits to children in care, in and out of county and have participated in activities with them, for example, taking them for walks, learning BMX bike tricks, baking and art and crafts work
- A personal adviser has been providing support to a care leaver who made the decision to stay in university accommodation alone during lockdown despite suffering from anxiety and low mood. The PA worked with the young person to develop a safety plan of support and continued to have contact numerous times a week vis What's App. Video, emails and texts and have long conversation discussing a range of topics
- There has been a wealth of support to foster carer families who have been shielding by social workers going to the supermarket for groceries and collecting medication. Families have made comments that this was vital for their mental and physical health as the social distanced contact with the workers provided them with a link to the outside world.
- Workers have attended at foster carers homes to help with setting up technology so that they can support to undertake video contact with families for babies, children and young people.
- Out of hours and weekend helplines have been set up by fostering teams social workers to offer 24 hour practical and emotional support and advice to foster carers
- The Mind of my Own App has been launched and has been set up for children and young people to be able to share any worries/positive things quickly with their worker
- Community based assessments of parents and their new-born children have continued and have enabled children to remain in the care of their parents. They have continued to be supported by social workers and family support workers through face to face work at the home

- A social worker joined a child's birthday party at the foster carers' home via What's App video
- We have continued to identify and assess risks to children, and have sadly had to remove children under Emergency Protection Orders and proceed to issue care proceedings
- Across Wales, social care staff have supported families with hundreds of visits to foodbanks and deliveries of food packages
- Staff have supported families to have a break by taking children out walking.

These are a few of the numerous examples of how children's services have remained in contact and have continued to see children, young people, families and carers during the lockdown period. We hope that this provides assurances that ensuring contact and seeing children has been a priority from the beginning of the lockdown period and will remain our priority going forward.

Should you need any further information or examples, please do not hesitate to contact us.